

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0907
(212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
Нью Йорк (212) 227-5250

PIK LXXXIX. Ч. 49. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го БЕРЕЗНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 16, 1982 No. 49. VOL. LXXXIX.

В. Білик переобраний на голову Надгасонської Округи УНСоюзу

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В неділю, 7-го березня ц.р., відбулися тут в місцевому УНДомі загальні збори Округного Комітету Відділу Українського Народного Союзу Джерзі Сіті та Байону, які перебрали Володимира Білика головою цієї Надгасонської Округи. Разом з ним до Управи були обрані: Галина Гаврилюк — перший заступник голови, Микола Шеремета — другий заступник голови, Володимир Бутковський — касир, Йосип Зубрицький — секретар, Іван Свистух — Петро Палак — члени, Степан Остречський — голова Контрольної комісії, Меланія Мілянович і Павліна Балутинська — члени Контрольної комісії.

Володимир Білик

Загальні збори відкрив і ними проводив голова Володимир Білик. Він привітав на початку наради головного секретаря УНСоюзу Володимира Сохана та представників сусіднього Округного Комітету в Пасейку, голову Івана Хомка і членів Управи Василя Марущака та Івана Бурія, а в слід за цим попросив до президії В. Сохана і І. Хомка, а на секретаря зборів — Й. Зубрицького. В. Білик зарядив однохвилинну мовчанку для вшанування пам'яті покійного члена Округної Управи Василя Воронкевича та інших померлих членів Округу.

Протокол з попередніх річних загальних зборів

(Закінчення на стор. 4)

Влаштовують авторський

Вечір І. Смоля

Філадельфія, Па. — Заходом гуртків книголюбів ім. Наталені Королєви і Ліни Костенко тут відбудеться авторський Вечір письменника, поета і редактора Івана Смоля в неділю, 21-го березня, о год. 4-й по полудні в залі Українського Освітньо-Культурного Центру. В програмі: відкриття — Марія Харина, слово про автора — ред. Олега Кузьмача. Твори і поезії, крім автора, читатимуть артисти Євдокія Блавацька і Володимир Шашаровський. Сольоспів артистки Лізи

Чепіль в супроводі проф. Наталії Котович. Ведуча програмою Людмила Чайківська.

Цей Вечір присвячений появі найновішого нагородженого твору автора під заголовком „Неспокійна осінь“ в чепурній оправі Оresta Слупчинського.

Письменник І. Смоля є теж автором популярних творів: „Кордони падути“, „Манекени“, „Дівчина з Вінниці“, „У зеленому підгір'ї“. Піснєв програми — зустріч з автором при чаю і солодким. Вступ — 3.00 дол.

Отарі Шіук: „Грузини і українці

— щирі побратими...”

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л. Волянська). — „Грузини і українці — побратими, Україна і Грузія — поєднані щирі назавжди“, — каже мистецтвець Отарі Шіукашвілі, або скорочено Шіук, і його дружина, піаністка Белла Шіук, на відвідин у „Свободу“ в четвер, 11-го березня, куди вони прибули на розмову перед виставкою цього відомого грузинського маляра в галерії Об'єднання Мистців України Америки (ОМУА) при 136-й Другій авеню в Нью Йорку, вже в неділю, 21-го березня, о 1-й годині по полудні.

Грузинський артист-малює Отарі Шіук з дружиною Беллою, піаністкою, на відвідин в редакції.

ні відгуки, а ширші добрі рецензії були поміщені в деякій етнічній пресі. Мистецтво відноситься до „реалістичного напрямку з імпресіоністичним забарвленням“, а щедрість його на похвали преса називає його „найбільш яскравим романтичним реалістом“ з підсоветської займанщини.

Серед сюжетів у О. Шіука переважають загальносвітські, але є група грузинських і українських мотивів, які будуть найцікавішими, здається, для українського глядача, що зможе поглянути на ці 45-50 картин у загальному виставці від 21-го до 28-го березня включно. В неділю і в суботу години виставки є від 1-ої по полудні до 8-ої вечора, а в будні дні — ввечері, поміж 6-ою і 8-ою годинною.

Інж. Дмитро Кузик помер у Трентоні

Трентон, Н. Дж. — Вночі з п'ятниці на суботу, 13-го березня 1982 року, тут помер нагло на удар серця на 76-му році життя бл. п. інж. Дмитро Кузик, від 14 років редактор місячника „Наш Голос“.

Покійний народився 20-го грудня 1906 року в Печеніжці. Початкову і середню школу закінчив в Коломиї, а диплом інженера-будівельника здобув на політехніці у Львові. В Україні був активним членом УНДО і опісля Фронту Національної Єдності, співпрацював в газеті „Вісті“ і „Батьківщина“. На еміграції в Німеччині був співредактором газети „На чужині“.

Д-р Зеднахін Стетів Америки прибув в 1948 році разом з дружиною Дарією з дому Касіян і родиною. В ЗСА був активним членом багатьох суспільно-громадських організацій, а останніх 14 років редагував місячник „Наш Голос“, орган Асоціації Українців Америки.

Крім дружини Дарії, бл. п. інж. Д. Кузик залишив в жалобі синів інж. Романа з дружиною Наталією та д-ра Володара з дружиною Зореславою.

Панахиди буде відправлено в п'ятницю, 19-го березня, в похоронному заведенні Тортер-Кошик при 981 Савт Бранзвик вулиці у Трентоні, о год. 7-й вечора. Похорон в суботу, 20-го березня, з того ж похоронного заведення до церкви св. Йосафата, де о год. 9:30 буде відправлена заупокійна Богослужба і опісля на місцевий цвинтар св. Марії.

Появився другий том творів

В. Гренджі-Донського

Філадельфія, Па. — Цього року, тут з видавництва Карпатського Союзу, відділу в Вашингтоні, появився другий з чотирьох томів творів закарпатського поета і письменника Василя Гренджі-Донського. Матеріали до цієї 278-сторінкової книжки зібрав і упорядкувала дочка автора — Зірка Гренджі-Донська. Літературною редакцією цієї книжки займався проф. д-р Василь Лев; обкладинка роботи Михайла Михалевича; ілюстрації Юрія Лукича.

Збірник цей вміщує одиннадцять поем епосів та історичних повідей; поезія; з них — п'ять надруковано вперше. В. Гренджі-Донського буда глибоке почування до Закарпатської України — Срібної Землі — і його захоплення героїчним минулим народу цього обширу призвело до епічної творчості, яка радше черпала своє багатство і красу з історичних фактів. В одному з інтерв'ю В. Гренджі-Донський зазначив: „Люблю епіку й радо написав би цілий цикл епічних віршів. Хотів би я передусім представити героїв з нашої історії в героїчних епосах“.

Виданню цього книжки присвячує цим: „що не вважалися покласти своє життя на жертвенність Батьківщини“. Вкінці цього збірника знаходиться пояснення до невідомих слів та висловів.

Європейський ринок злагіднів санкції проти ССРС

Брюссель, Бельгія. — Амбасадори 10 країн, які є членами Європейського спільного ринку, відбули в четвер, 11-го березня, спільну нараду в Брюсселі, на якій вони рішили дуже іоважно злагіднити санкції тих країн проти ССРС.

Санкції мали бути застосовані як протест і протизахід проти впровадження

воєнного стану в комуністичній Польщі, проти радикального обмеження людських і громадянських прав громадян Польщі та проти режиму терору, що його завів польський уряд при московській підтримці. Екзекутивна комісія Європейського спільного ринку випрацювала пропозиції, які охоплювали 3,5 відсотка загального торговельного обороту з ССРС, нарада амбасадорів обнизила цю суму до 1,4 відсотка.

Крім такого загального обниження амбасадори рішили деякі товари взагалі вийняти з під санкцій. Одним з головних аргументів прихильників злагіднення санкцій був факт, що ЗСА зовсім не обійняла санкціями вивозу збіжжя до Советського Союзу. Злагіднення санкцій проти ССРС матиме різні наслідки, як пише міжнародна преса. Насамперед воно внесе додаткові ускладнення у відносини між державами спільного ринку та ЗСА. Злагіднення санкцій буде сигналом надходячої капітуляції Заходу перед советською імперіалістичною політикою. Воно також вдарить морально по польських робітниках, по їхній профспілковій системі

„Солідарність“ та взагалі по демократичних силах у Польщі. Злагіднення санкцій покаже польським робітникам, що вони ізольовані в демократичному світі та здані на свої власні сили, а заяви підтримки із Заходу є короткотривалим солом'яним вогнем, на який не можна рахувати.

Злагіднення санкцій має тим більше значення, що рішення його на тлі зростаючого „апізенту“ Заходу проти ССРС. Західноєвропейські країни не лише рішуче продовжують підготовку побудови своїми коштами газопроводу з Сибіру до Західної Європи, але й збільшують свої кредити на ту справу. Західноєвропейська й французька преса поширюють інформації, що Вашингтон злагіднює своє негативне ставлення до побудови того газопроводу.

Мехіко підтримує Кубу й Нікарагуа

Мехіко. — Мехіко вже від довгого часу послідовно пропагує, щоб акцентувати існуючий комуністичний режим в Нікарагуа та щоб уряд Сальвадору погодився створити коаліційний уряд з лівими партизанами. Президент Мехіко Хосе Лйопез Портільйо відбув розмову з двома представниками щоденника „Нью Йорк Таймс“, в часі якої він знов висунув ті самі вимоги.

Портільйо сказав: „Я є абсолютно певний, що Куба хоче переговорувати в справі усіх питань, зв'язаних з безпекою ЗСА. На мою думку, було б нерозумно не вичерпати усіх можливостей політичної розв'язки. Проблема ЗСА не є з Нікарагуа, ані з Кубою. Проблема ЗСА є з Советським Союзом. Безпека ЗСА буде забезпечена в Середній Америці тільки дорогою досягнення порозуміння з Советським Союзом. Американський наряд має право на безпеку, але народи малих країн мають те саме право. Чому не визнати цього за нами? ЗСА, як безсумнівно зразком демократії, не підтримали демократичних ре-

жимів у багатьох латинсько-американських країнах, але радше уряди сильної руки, які контролюють так політичними процесами всередині своїх країн, щоб задовольнити закордонні інтереси“.

З другого боку Портільйо признав деякі позитивні сторінки в економічному плані господарської розбудови країн Караїбського простору, що його опрацював уряд президента Регена. На думку президента Портільйо ЗСА повинні продовжати ті розмови, які в часі конференції в Канкуні минулого року, розпочав державний секретар Александер Гейг з віцепрезидентом Куби, а які однак не тому припинилися. З кубинського боку не було ніякої охоти їх продовжувати, а навпаки всю свою увагу уряд Куби з його часу посвятив на підготову й здійснення лівих партизан у країнах Середньої Америки та продовжування підтримки роботи проти урядів тих держав. Портільйо висловився, що тепер є „остання шанса“ полагодити ті справи політичними переговорами.

У світі

АТАКИ НА АРХІЕПІСКОПА РОБЕРТА РАНСІ. Голову Англійської Церкви в світі, прибувають на силі. В часі його останньої Служби Божої в Ліверпулі група демонстрантів вдерлася до церкви з транспарантами і голосниками і в часі проповіді Архiepіскопа обидвала його різними лайками й епітетами, серед них найчастіше повторюваний був „Юда“. Демонстранти також заатакували Католицьку Церкву. Причиною тих небувалих виступів, через які Архiepіскоп мусив перервати свою проповідь й опустити церкву, є плянована візита Папи Івана Павла II до Англії, яка відбудеться в травні цього року. В часі цієї візити на запрошення Архiepіскопа Рансі Папа відвідає різні англійські церкви, відправити спільні молебні з головою Англійської Церкви та відбуде важливі наради на екуменічні теми.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВІЙСЬКА ПЛЯНУЮТЬ приготувати повстання передачу Синайського півострова, частину якого вони вже передали раніше, Єгиптові. Вони ліквідують всі можливі до усунення укріплення, забирають і перевозять на терен Ізраїлю будинки, а останню приступили до перенесення й ліквідації тих ізраїльських осель, які мешканці Ізраїлю розбудували, не маючи на це дозволу від своїх урядових чинників. Ізраїльтяни, які побудували ті оселі за часи окупації ізраїльськими військами, розвинули деякі з них до квіткового стану, запровадивши там високе ліхборобство та дрібне виробництво, яке відповідає тамошнім кліматичним та іншим умовам. Тепер, не зважаючи на це все, військові все мусить здемолювати, щоб передати єгипетській владі в стані, який ізраїльські частини застали, здобуваючи півострів у війні 1967 року.

СОВЕТСЬКА ВЛАДА РОЗПОЧАЛА ВСІМИ можливими засобами боронитися проти твердження, що вона вживає проти населення Афганістану біологічну зброю, як трійлий й інші гази тощо. Вживання цієї зброї заборонене міжнародними умовами й навіть гітлерівська Німеччина не послуговувалася нею в часі Другої світової війни. Зате Советський Союз намагається усіми легальними й нелегальними засобами підкорити собі Афганіст і вживає ту зброю. Советські вчені також притягнені до цих заперечень і оправдань. Деякі з них використовують до цього відомий факт, що у гарячому підсонні та при особливих атмосферичних і інших умовах трійтий речовини можуть поставати природним шляхом. Власне це використовує Москва для свого оправдання. Та це зовсім не пояснює наглої масової смерті людей в якійсь одній околиці.

ІМПЕРІАЛІСТИЧНІ ПЛЯНИ СОВЕТСЬКОГО Союзу обнімають увесь світ. Де не сягає советська збройна сила, там примушується вигідно агентура, яка розкладає суспільства й підготовляє ґрунт для дальших советських заходів. Забезпечившись на всякий випадок на північному китайському кордоні майже мільйонною армією, на півдні Китаю Москва буде своєю бази, скріплюючи свою присутність та зброї своїх сателітів, у першу чергу В'єтнаму. При допомозі Москви В'єтнам напад збройною на Камбоджу, прогнав тамошній комуністичний режим, а насадив свій маріонетковий режим комуністичний режим. Збройна боротьба у Камбоджі проти в'єтнамського окупанта та його ставників місцевих комуністів триває безперервно. Рівнобіжно з тим Советський Союз і В'єтнам розбудовують спільно нові морські й воєнні бази на терені Камбоджі. Одною з таких баз є морська база в Реам, поблизу Компонг Сом, єдиного доступного для океанічного плавання порту в Камбоджі. Шеф безпеки уряду в Таїланді повідомив, що роботи над побудовою цієї бази тривають уже декілька місяців, а в міжчасі Москва й В'єтнам збільшують кількість своїх військових і інших дорадників в Камбоджі.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ РІШИЛА ЗАКУПИТИ в ЗСА нову систему підводних ракет для своїх підводних човнів на суму 14 мільйонів доларів. Системи ті ввійдуть у вживання під кінець 80-их років. З того часу впродовж 14 років ЗСА будуть доставляти й інсталиувати на англійських кораблях частини тієї системи. Ракети ті, що їх названо Трайдент 2, будуть одним з найповніших засобів для втримання європейського миру й безпеки. Речник англійської Лейбор партії в парламенті, Джон Силкін, знаєє тієї партії у справах оборони, заявив, що його партія відкиде й унеможливить той усьє проєкт після приходу до влади. Секретар оборони Джон Натт так пояснив потребу придбання тієї системи: „Вибрати таку оборонну систему, яка не переконує агресора в її справності, або зрештеш односторонньою тієї злізності боронити себе, яку ми маємо вже три декади, було б непридатним жестом, який збільшив би, а не зменшив небезпеку війни“.

Г. ШІЛЮК ПИШЕ ПРО „ПРАВО НА БЕЗПРАВ'Я”

Гельсінкі (УІС „Смолоскип“). — Шляхами самвидаву на Захід доставив лист українці Г. Шілюк „Право на безправ'я“. Зміст листа говорить сам за себе. Доля родини Шілюків маловідомо.

Нижче подаємо повний текст цього листа в перекладі з російської мови.

„Право на безправ'я“. Коли я народився в 1950 році, мій батько вже вступив закінчити „життєвий інститут“. Так він назвав роки, які провів в тюрмах і таборах.

Не всіля я дожив до такого щасливого моменту, щоб зрозуміти по-справжньому батьківську любов, як його знову 1951 року кинули в ті „академічні стіни“ строком на два роки.

Моя мати настільки зайнялася клопатами в пошуках допомоги в радянських установах, щоб повернути дітям батька (а нас було п'ятеро), що не помітила, як моя старша сестра, якій тоді було п'ятнадцять років важко захворіла туберкульозом. Нестачі в харчуванні, погані умови різко відбилися на її здоров'ї. Мама, спасаючи батька, не змогла спасти ні його від пануючого свавілля 1951 року, ні дочки в розквіті літ. Ховаючи нам нашу сестру довелось без батька. Ідучи в тюрму, батько оставив нас п'ятьох, а повернувшись, поцілував лише чотирьох.

Травми, які довелося переносити, відбилися на здоров'ї цілої нашої родини. Батька я пам'ятаю лише з своєю головою. Він пошив шов в таборах, а йому тоді не було і сорока років. Мама пошивла не від старості, також у сорок років. Найстарший брат, якому довелося перебрати багато клопотів родини на свої плечі, пошив у двадцять з чимось років. Це — все те,

що я змогла винести із спогадів із свого дитинства.

Людина живе мрією і вірою в краще майбутнє. Це додає сили в щоденних труднощах і обов'язках, в горі і невдахах. Мені здавалося, що таких, як я — одиниці, оскільки я ніколи не входила в стан отруєного середовища. Дитинство пробігло, як сон. Треба було починати уже самостійний шлях, випробувати себе в житті, заробити на хліб насущний своїми руками.

Виявилось — це справа теж не проста. Знайшовши працю, я була примушена іти на деревообробний завод і працювати у свої неповні двадцять років там, де під силу лише здоровому чоловічому. Я працювала на рівні з чоловіками. Правду кажучи, зразу пізнала „справжню рівноправність“ чоловіка і жіночім словом, ділом і своїми мозгами. До чого лише людина не привикає! Час — дрібний лікар і учитель. Научити незбагненне і вилікує від усіх хвороб. Мене — навчили і вилікували.

В 1977 році я вийшла заміж за людину близьку до добра. Порівнюючи своє життя з його, я зрозуміла, що багато чого я не бачила у людей, живучи лише своїм життям. Показували, що таких як я, чия дитинство і час життя — темні ночі, — не одиниці. Вони, ті люди, живуть кругом нас і з нами, повні журби і горя, мовчки несуть свій хрест.

Вася (Василь) — так звать мого чоловіка — ріс повним сиротою. Батько пішов на фронт захищати землю від загартників, повний сили і здоров'я, а повернувшись калікою, без ноги. Рани, які дістав (його батько), завоюючи „краще майбутнє“.

(Закінчення на стор. 4)

В Америці

ГРУПА СЕНАТОРІВ І КОНГРЕСМЕНІВ, затурбованих розвитком подій на форумі Об'єднаних Націй, винесли резолюцію у якій закликається Адміністрація президента Рональда Регена до виходу З'єднаних Стетів Америки з Ради Безпеки ООН і припинення фінансової допомоги для цієї міжнародної організації, у випадку якщо б Генеральна Асамблея ООН позбавила Ізраїль членства. Політичні спостерігачі кажуть, що в ООН вже віддавна, головню серед африканських і арабських делегатів підтримуваних Советським Союзом і його сателітами, є така тенденція усунення Ізраїля, але цим заходом протиставились ЗСА і їхні союзники. Головними авторами резолюції були сенатор Деніел П. Мойнінген і конгресмен Джек Кемп.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ЗСА, взявши під увагу пересторогу головного лікаря і висліді праць дослідних інститутів заявили, що уряд президента Рональда Регена рекомендуватиме в скорому часі нові більш строгі перестороги для курців, а також підкреслили шкідливість тютюну для здоров'я людини. Д-р Едвард Н. Брандт, заступник секретаря для справ здоров'я в Департаменті здоров'я і громадської обслуги, рекомендує, щоб пересторога висловлювала головні хвороби, причиною яких є тютюн, між ними рак легень, туберкульоз, астма, народжування недорозвинених дітей тощо.

ПРОФСПІЛКА АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ, згідно її 290-членна рада погодилася відновити переговори з автомобільною компанією Дженерал Моторс. Також рада директорів названої компанії прийняла постанову про відновлення переговорів, які мали б розпочатися вже в середині цього тижня. Очевидно, головною точкою переговорів будуть платні робітників, забезпечення працюючих на чистрання договору й інші справи. Президент профспілки Даглас А. Фрейзер заявив, що профспілка і Дженерал Моторс мають вже добрий взірць з переговорів з Фордом і це, на думку Фрейзера, буде дуже допоміжним у переговорах.

РЕСПУБЛІКАНЦІ В НЬЮЙОРКСЬКОМУ СТЕЙТІ мають клопіт з підбиранням кандидата на губернатора. Дотеперішній кандидат на це становище, головний стейтський контролер Едвард В. Ріген відтягнув свою кандидатуру і заявив кореспондентам, що старатиметься про перевибір на теперішній пост. Причиною відтягнення, кажуть його приятелі, був брак ентузіазму серед републіканських лідерів його особу і нерішучість керівництва Республіканської партії. Консервативне крило партії взагалі відмовилося підтримувати Рігена з двох причин: за його лещо ліберальні погляди на багато справ і з переконання, що він не є ефективним конкурентом для демократичного кандидата, яким правдоподібно буде теперішній посадинок Нью Йорку Едвард Кач.

ПОЛІТИЧНІ СПОСТЕРІГАЧІ КАЖУТЬ, що посадинок Лос Анджелесу Том Бредлі, який має охоту кандидатити на губернатора каліфорнійського стейту, оминає покинути товариства теперішнього губернатора Едмунда (Джеррі) Брауна, який на протязі семилітнього урядування на цьому становищі і двократній спробі здобути номінацію на президента ЗСА, „придбав“ чимало ворогів і Бредлі не хотів би, щоб вороги Брауна стали його ворогами. Е. Браун, як відомо, проголосив свою кандидатуру на сенатора і старатиметься про номінацію Демократичної партії на це становище, яке він вважає більш вигідним для пізньої кандидатури на президента ЗСА.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-0884) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповісти поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущаючи заарештовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пересунення уваги ЗСА

У минулому тижні державний секретар Александер Гейґ інформував Комісії закордонних справ в обох палатах Конгресу про актуальну міжнародну ситуацію і — за твердженням преси — на задньому плані його звіту стояв Середній і Близький Схід, зате найбільшу увагу він присвячував справам Середньої Америки. Це маленькі державки, про які ще недавно мало хто знав щось більше, як їхні назви і найзагальніші відомості про підтропічний клімат і тамошні пальми. Раптом цей середньо-американський обшир американського континенту й Караїбського моря опинився у центрі уваги Гейґа з'ясував причину цієї уваги дуже просто й логічно: це найближче сусідство З'єднаних Штатів, і коли американська розвідка та інші джерела авторитетної інформації ствердили, що Советський Союз безпосередньо та посередньо руками підлеглого йому Куби, котра з черги послугує марксистами з Нікарагуа, намагається перетворити Ель Сальвадор на чергову комуністичну країну, — то це схвилювало і налякало Вашингтон.

Ель Сальвадор, як уже не раз була про це мова на сторінках "Свободи", — країна величиною одного штату Массачусетс з населенням несповна п'ять мільйонів душ — соціально, економічно й культурно відстала. Осягнувши у 1821 році державну незалежність від Іспанії, стала зразу ж тереном експлуатації власною клякою багатіїв, які захопили в свої руки плантації кави й цукру та завели насправжню панщину для автохтонного селянства. Це створило прегарний ґрунт для комуністичної пропаганди. Але одвертий бунт селян закінчився масакрою кругло 20,000 збунтованих селян.

Проте неспокій у цій малій латинській країні не припинився і тепер дійшов до того ступеня, коли став одною із міжнародних приповідкових бочок пороку, вибух якої може запалити полум'я третьої світової війни. Річ у тому, що не йдеться про один Сан Сальвадор, а про похід імперіалістичного комунізму по через Ель Сальвадор до Панамського каналу і до Мехіко. Тепер у Мехіко є негравітний, дещо "рожевий" режим, який прилягає до Куби Фідела Кастра, і Нікарагуа, яка стала поштовхом для доставки зброї марксистським партизанам в Ель Сальвадорі. Американські керівні кола схвилювані таким розвитком подій, і президент Реген та державний секретар Гейґ заявили кілька разів, що вони вживатимуть "усіх можливих засобів", щоб не допустити до перемоги марксистських партизанів. Однак Реген, як Гейґ заперечують, наче б Уряд планував вислати туди американське військо, але ліберальні конгресмени й сенатори, плюс прерізні ліберальні організації з Америки для демократичної акції у провіді, знали крик, що Уряд штовхає Америку у "другий В'єтнам". Очевидно, це нісенітниця: В'єтнам лежав за тисячі миль від Америки, Ель Сальвадор та інші латино-американські країни — під боком Америки. Війну у В'єтнамі поведла Америка, щоб не допустити до скомульгування Південної Азії. Допомога коаліційному уряду президента Хосе Наполеона Дуарте в Ель Сальвадорі проти комуністичних партизанів має на цілі не допустити комунізму, підлеглого Москві, не порозі до З'єднаних Штатів.

Не йдеться про сам Ель Сальвадор, а про Нікарагуа, Ямайку, Гондурас, про весь обшир Караїбського моря. Американський Уряд підтримує згаданий режим у Ель Сальвадорі щодо кончності переведення соціально-економічних реформ, в першу чергу аграрної реформи, та культурного піднесення, щоб не було в країні близько половини неграмотного населення. Мехіканський президент Хосе Лопез Портілло лявірує поміж комуністичною Кубою і демократичною Америкою. Він зголосив готовність посередництва в конфлікті довкола Ель Сальвадору. Президент Реген промовчав ту пропозицію, але недавно державний секретар Александер Гейґ стрінувся в Нью Йорку з мексиканським міністром закордонних справ Хорхе Касанеда на чотиригодинній розмові. Подробиць не проголошено, за винятком загального ствердження, що розмова була "конструктивна і сердечна". Заповідником даліш наради названих двох державних мужів. Якщо прийшло б до політичної розв'язки, такої, щоб комуністи не дійшли до влади в Ель Сальвадорі, то було б добре, — проте всі дотеперішні компроміси з комуністами кінчалися ламанням комуністами таких договорів і комуністичними переворотами. Можна потішатися фактом, що президент Реген, Гейґ та весь теперішній американський Уряд здають собі справу з цього, що таке комунізм і його імперіалістичний розгін із нехтуванням всякої етики і всіх міжнародних норм.

У кількох минулих тижнях між читачами "Свободи" і членами Українського Народного Союзу та всією українською громадою в Америці і Канаді багато було розмов і дискусій з приводу публікацій аж у кільканадцять числах протоколів з нарад Головного Уряду УНСоюзу на Союзіві від 8-го до 12-го червня 1981 року.

Така спеціальна увага до протоколів УНСоюзу, на які в минулому звертала увагу тільки частина членів, у цьому році була не випадкова. Бо справді рідко доводилося читати протоколи з такими, далекими від істотних справ організації, і такими непогодованими щодо форми виступами частини членів Головного Уряду проти членів Екзекутиви.

Шокує для кожного читача і для союзів переживання приніс уже перший протокол з вступних нарад, коли після того, як головний передсідник д-р Іван Флис відкрив святою нараду, по попередній молитві, проведений о. митрополитом Степаном Біляком, голова Контрольної Комісії д-р Богдан Футей поставив запит: "...чи це не було б на місці, якщо б перед початком наради члени Головного Уряду могли побачити лікарське свідоцтво про стан здоров'я головного передсідника, тобто, чи він здібний проводити цими нарадами і чи він може вернутися до цих функцій, які він сповняв перед його недугою?"

Чутки про цей небувалий, безпрецедентний у своїй жорстокості виступ д-ра Б. Футея протидіасти з Союзіві в громаду ще минуло року, але не хотілося вірити, що таке могло статися. Адже і союзове членство і вся громада була

Степан Левчук

ЧИТАЮЧИ ПРОТОКОЛИ РІЧНИХ НАРАД...

глибоко схвилювана з приводу несподіваного заступництва Головного передсідника УНСоюзу, все багаторого, повного енергії і завзятості, популярного в громаді її визначного і визначного лідера, який своїм віком і іммігрантсько-поселенською біографією щасливо поєднує в собі всі дані людини, яка близька і "старій еміграції", бо прибула до Америки ще перед Другою світовою війною і ввійшла в американське суспільне і політичне життя, з знаннями мови і побуту, з професійним стажем і гарною зовнішньою презентацією, і яка рівночасно знаходить спільну мову з "новою еміграцією", бо пам'ятає з юних літ рідний край і знає однакову добре і країну своїх батьків, її мову, побут і проблеми. Тому так аж уявлялося, як привітати членів Головного Уряду свого головного передсідника, який такий не піддався недугі, який міг ними, ще знесилені ударом, але вітає всіх на нарадах тією усмішкою, якою вітає членів Американського Конгресу і всю країну, вернувшись із обіймів смерті, президент Реген. Пам'ятаєте, як вітали Президента? Як підводили з місць в ошатних, як довгими хвилинами не втихали оплески, і на очі багатьох — чи це були республіканці, чи демократи — тиснулися слюзи!

Як привітано повернулося зі шпиталю президента — головного передсідника Українського Народного Союзу, — написане чорне по білому в протоколах цієї організації... Цей запис зашифрується і для майбутніх

поколінь, як сумний доказ того, до якого низького морального і культурного рівня докотилася частина нашої громади на початку вісімдесятих років ХХ століття в Америці, як партійні пристрасі затемнили уми людям, затерли в них почуття людності і всякої пристойності.

Зрозуміло, що при такій настанові частини членів Головного Уряду, річні наради Головного Уряду на нашій чудовій Союзіві на протязі п'ятих днів набували раз-у-раз характеру не ділових нарад над діяльністю і добром організації, але характеру якогось політичного мітингу з постійними довгими промовами, зневагами й інвективами проти політичних противників, аж до демонстративного відкинення, чи там неприйняття частини членів Головного Уряду, звітів Екзекутиви, і пропозицією д-ра Аскольда Лозинського висловити "вотум недовіри" вужій Екзекутиві, "за скандальну організаційну працю" — як це він висловився — і спеціальне "вотум недовіри" для головного передсідника, що й зробило формальним голосуванням, в якому, — як написано в протоколі в "Свободі" з 3-го лютого 1982 року, — 14 голосувало за прийняттям звітів, а 11 голосувало проти прийняття, вимагаючи, щоб їхні імена були подані в протоколі наради. Це були: Анна Гарас, Текля Мороз, Євген Репета, Миколай Кальба, Василь Дідюк, Микола Хоманчук, Роман Куропас, д-р Аскольд Лозинський, Михайло Сорока, д-

р Богдан Футей і проф. Іван Телюк".

Які ж то страшенні промахи зробила теперішня Екзекутива УНСоюзу, щоб дати такий різкий засуд її діяльності? Чи це були якісь надужиття, чи не виконували члени Екзекутиви своїх обов'язків? Не старалися з усіх сил, часто в довгі позаурядові години, в роз'їздах в терені, у шуканні нових методів діяльності у нових обставинах причинитися до розбудови організації? І що таке сталося, що спонукує частину членів Головного Уряду спеціально вимагати, щоб їхні імена були подані в протоколі, ніби вони не беруть за те відповідальності?

Про свою діяльність звітувала Екзекутива від минулої Конвенції щомісячно, звітувала квартально і "звітувала" щорічно. Підсумки за останній рік дано на цих річних нарадах. Чи такі вони негативні? Де тут якісь більш промахи чи недотримання? Адже Головна Канцелярія під досвідченою рукою головного секретаря Володимира Сохана працювала справно в пологотуванні всіх справ і формальностей, листування, звітів, контакту з секретарями, — і за те годилося би дати похвалу і признання.

Фінанси установи підвалим керівництвом Ульяні Дячук представляються добре, не зважаючи на те, що УНСоюз ввійшов у період економічної кризи в країні і захитаний фінансовою системою, з поважним заборговуванням у зв'язку з побудовою будівлі УНС, — господарка в інвестиційних розумна, заборговування малі, винятково всі документи будівлі, продано старий будинок, є перспективи поліпшення балансу.

(Продовження буде)

Київ — 74 відсотки, в Тбілісі — 84 відсотки.

У таких школах класи менші, вчителі кращі, будинки шкільні добрі. Такі школи пов'язані з університетами, а мати вищу освіту в Советському Союзі дуже важко. 92 відсотки випускників таких шкіл приймають в університети поза конкурсом. Наприклад, 1971 року у Вищу дипломатичну школу, в Інститут зовнішньої торгівлі та в Інститут міжнародних відносин з числа 870 бажаних прийняли 312 осіб, дітей відповідальних партійних робітників, 210 дітей вищої бюрократії, 180 дітей вищих військових, 50 дітей академіків і професорів, і тільки восьмеро дітей робітників і селян.

І це одне цікаве — за даними 1971 року у таких школах було 78 відсотків росіян, 13 відсотків українців, 7 відсотків білорусів і тільки один відсоток балтиків. Туди традиційно тепер не приймають жидів, татарів, молдаванів, узбеків і таджиків.

У цих школах виховують характер майбутнього керівництва і керівника. Він зі школи виходить зарозумілим і безпринципним. Ви (Закінчення на стор. 3)

Михайло Кучер

ПАНУЮЧА ЕЛІТА В СССР

думки виключені. Ця еліта не має засад (принципів). Треба байдуже, не думаючи виконувати накази зверху.

Всі ступені еліти об'єднані бажанням затримати привілей і підтримувати політичний режим у цілій його структурі.

Еліта пов'язана родинними зв'язками, суспільним становищем, привілеями і заможністю, або навіть багатством. Діти еліти звичайно, але не завжди вибирають професію батьків. Серед військових професію батька вибирає 49 відсотків, серед дипломатів — 19 відсотків, серед партійних робітників — тільки 0.9 відсотка.

Іноколи помічаються зміни в бік дипломатичної кар'єри — аж 38 відсотків, наукову кар'єру за батьками вибирає 29 відсотків, художню — сім відсотків. Кар'єра військова втрачає притягальність, і в 70-х роках її вибрало тільки два відсотка за соціологічними даними 70-х років. Пізніше такі дослідження припинено. Чому діти партійних робітників мало вибирають

кар'єру батьків, — виявити неможливо. Це становить не користуватися повагою. Ні одна дитина або онук члена ЦК КПСС не вибрав професію батька чи діда. Навіть діти Брежнєва пішли іншим шляхом. Син вибрав торгівлю, а дочка стала "старшим" науковим працівником Інституту вивчення ЗСА. Як це вплинуло на знання Брежнєва про ЗСА, — досі невідомо.

Старші партійні працівники признавалися, що зробили помилку. Треба було вибрати якусь іншу професію. Советська еліта стримить ізолювати своїх дітей від народних — мас. Для дітей еліти створено спеціальні школи. Вчать там на кількох мовах. Це школи музичні, математичні і художні, не згадуючи дипломатичних. Попаста туди пролетарі практично неможливо, себто дитині робітника, або колгоспника. Діти еліти у таких спеціальних школах складають 79 відсотків, у Москві — 81 відсоток, у Ленінграді — 72 відсотки, у

Анна Власенко-Бойчук

ВІРУЮЧИЙ ШЕВЧЕНКО

В останньому десятилітті у СССР у рамках русифікації проходить безпощадна фальсифікація історії, літератури і мови поневоплених Московію народів під гаслом "злиття народів" і творення "советської людини" з особливо нищівним наступом на українську культуру, самобутність і літературу.

У тіх хитро осмислених Московію кампаніях нищать і перекручують не лише історичні факти, але фальсифікують найкращі літературні твори, викривляють погляди й ідеологію українських поетів, письменників і політичних діячів, представляючи їх як прихильників чи висулників Москви, атеїстів чи комуністів, хоч вони такими ніколи не були, а про комунізм в часі його буття і не чули.

Саме такі методи застосовано в сучасній советській інтерпретації творчості Тараса Шевченка. Знеславлення нашого поета досягло своєї кульмінаційної точки в 1978 році, коли то в культурному центрі Західної Європи — Парижі поставлено пам'ятник Шевченкові з метою представлення його як пролетарського божка, щоб таким способом принизити його та зрівнати австрало національного пророка і борця за волю України. А в наступному 1979 році з'явився ряд праць і статей з нагоди чергових, вже 335-літніх роковин "воз'єднення", представляючи Шевченка як прихильника Переяславського договору, тобто "союзу рівного з рівним", з метою використання авторитету Шевченка для баламучення молоді, будь то поет схвалював цей договір Богдана Хмельницького з Московію, хоч немає найменшого сумніву, що Шевченко осудив його і вважав за найбільше лихо, про що поет виразно пише в чотирьох своїх поезіях: "Розрита могила", "Суботів", "Великий Лях" і "Якби то ти, Богдане п'яний".

Оце протимосковське наставлення поета не подобається советам так само, як воно не подобалося російським аристократам, за що Шевченко карався десять років. Тому вони наказують київським академікам фальсифікувати твори й ідеологію Шевченка та представляти його як

прихильника Москви, пролетарського борця, а в додатку атеїста. Саме цей останній наклеп хотіла б в цій статті опростувати, бо над двома першими вже дискутували і спростували емігрантські літературознавці, Ю. Бойко, і журналісти — Л. Луць.

Фальсифікація релігійного світогляду Шевченка найбільше популярне в підкресленні України, на що вказують вже самі заголовки пропагандистських статей "Шевченко — войовничий атеїст" пера І. П. Головахи, "Атеїстичні погляди Т. Г. Шевченка" — В. Федорчука, та ряд статей М. Новикова для студентів "Атеїстичні погляди Т. Г. Шевченка", "Атеїзм Шевченка", "Тарас Шевченко, — палкий борець проти релігії".

А "заслужений" професор Я. К. Волинський і відповідальний редактор "Історії української літератури XIX століття" — підручника, виданого "кафедрою української літератури Київського Державного Педагогічного Інституту" ім. О. М. Горького, для студентів філософських факультетів університетів і педагогічних інститутів, — з легкої руки стверджує, що Шевченко — "це боготворець", що намагається вирвати маси з-під впливу релігії" (стор. 456). І фальсифікуючи факти, пише:

"В період збірки "Три літа" відбувається дальше зростання його матеріалістичного світогляду. Боротьба проти ідеалізму, зокрема проти християнської релігії як ідеологічної зброї експлуататорів, була для Шевченка невід'ємною складовою частиною боротьби за визволення мас від гніту самодержавства й кріпосництва. Він стає войовничим атеїстом, який викриває основи релігії як засобу обдурювання трудящих гнобителями. (Стор. 435).

А це вже вершок неправди, бо саме в тому часі кристалізувався в поета ідеалістично-християнський світогляд, на що вказують такі поезії як "Псалтир", написане в апостольському дусі з епіграфом зі Соборного послання (від Іоана). "А хто рече, яко люблю Бога, а брата свого ненавидить, лож єсть..." (гл. IV, ст. 20) і в якому поет докоряє українцям за нелюбов брата, тобто невиконання другої головної заповіді любові, або "Сон", знову епіграф від Іоана (гл. XI ст. 17). "Прийміть духа правди", вікниці "Кавказ", в якому Шевченко з обуренням п'ятує захлапність, бовство, імперіалізм і фарисейську поборність московської церкви."

З господарського життя

Торгівля золотом у великій мірі є таємницею для суспільства, хіба тільки ціни та інші загальнікові дані про неї дістаються до публічного відома. Тому тим більше докладні інформації є цікаві для пересічного громадянина. Вже від якогось часу засоби масової інформації повідомляють, що Советський Союз дає на ринок більшій кількості золота. Але скільки, ніхто не міг сказати. Шойно тепер державний секретар ЗСА Александер Гейґ подав точніші дані про те, призначені американськими і іншими службами. На одному зі своїх переслухань в комісії американського Сенату Гейґ подав, що Советський Союз вже від довгого часу продає на ринках вільного світу по 60 тонн золота щодругого місяця. Вийнятом був місяць січень 1982 року, коли Москва продала значно більше золота від дотеперішньої кількості. Є це, очевидно, тільки частина советського золотого скарбу, який доповнюваний щорічною продукцією, що сягає 300 тонн річно. Однак при теперішній масовій випродажі цього золота його запаси в державних скарбницях СССР мусять швидко маліти.

Консервативний уряд Англії представив парламентові бюджет на наступний рік. Парламент, а ще більше публічна опінія Англії й преса очікували того бюджету, щоб зорієнтуватися, чи і наскільки економічна політика прем'єра Маргарет Тачер улаге змінам. Представлений проект не пропонує якихсь дальшйдучих змін. Уряд прем'єра Тачер зменшує дещо деякі податки та видатки уряду, але не узгоджує тих змін, що їх вимагала опозиція для зрушення англійської господарки з мертвого пункту, для піднесення господарської активності та зменшення числа безробітних, яке осягнуло рекордову в історії Англії висоту 3,000,000. Проект бюджету уряду узгоджує якусь мірою потреби, безробітних, бо піднісє для них соціальну ставку. Однак ті концесії уряду зовсім не задовольнили опозиції. Майкл Фут, лідер опозиції заявив: "Уряд консервативів не розуміє величини катастрофи, яка впала на нашу країну й на наш нарід".

У розгарі зростаючого конфлікту між ЗСА та Нікарагуа і її союзниками, Кубою та СССР, міжнародний банківський синдикат погодився дати 130 мільйонів позички Нікарагуа. В цю позичку мали б включитися американські банки. Але Уряд ЗСА має застереження до цього, через що американські банки отягаються, а закордонні — на них натискають.

Обиженування відсоткової стопи в ЗСА викликає різні оцінки й почування. Адміністрація й особисто президент Рональд Реген задоволені, що згідно з їхнім попередженням та згідно з їхньою політикою, обнижиться відсоткова стопи. Цим самим зменшуються кошти інвестиційних кредитів, без чого немає можливостей виходу зі сучасного господарського застою. Обиженування відсоткової стопи Уряд Регена вживатиме як аргумент для схвалення Конгресом його проекту бюджету. Власне в цьому пункті є розходження з тими сенаторами, що хотять далекодіючих змін у бюджеті, і тому всякий аргумент і факт в користь бюджетовому проекту їм не по дорозі. В користь Президента працює також поважний спад інфляції. Але зате це також ослаблює тиск за зменшення бюджетового дефіциту. Пол Вокер, передсідник Федеральної ради резерв звернув увагу на постійну небезпеку завищеного державного дефіциту й тому він вимагає, щоб Конгрес перевірив консеквентну акцію за обниження того дефіциту. Однак в Конгресі в цій справі існує розбіжність думок. Поділ думок зовсім не йде по партійній лінії, а через обидві партії, в яких одні члени погоджуються з дефіцитом, а інші вимагають його зменшення за всяку ціну.

Федеральна корпорація забезпечення депозитів робить заходи, щоб створити кращі передумови для злиття банків і ощадноствевих товариств. Деякі щадливі й позичкові товариства та банки станули на грані невилатності і їх треба за всяку ціну рятувати, бо йдеться про найбільші того роду інституції у ЗСА. першою серед них, що стоїть перед безпосередньою небезпечкою невилатності є Нью Йорк Банк фор Сейнінгс, який має активи 3.5 бильйона доларів, але втратив якого в кінцевому кварталі минулого року винесли 34.7 мильйона доларів, через що його резерви впади до мінімального стану й таким чином вже недалекий час, коли він може стати невилатним. Цілий ряд банків і щадниць, які з успіхом переходять через існуючу кризу, хотять викупити zagrożений Нью Йорк Банк фор Сейнінгс, але різні формальності й приписана процедура це ускладнюють. Тому федеральна корпорація опрацює такі зміни, які облегшили б переводження таких злук двох, чи більше zagrożених щадниць.

У загальновідомій державній фінансовій інституції — С്മолл Бизнесс Адміністрейшен, яка допомагає дуже багато в підношенні й поширюванні малих підприємств, викрито великі надужиття. Інституція та виплатила 178 мильйонів доларів, які неоправдані, а частина цієї величезної суми опинилася в руках зорганізованого злочинства.

УКРАЇНЬСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

...І перд образом Твоїм
Неумомлений покляну —
За кражу, за війну, за кров,
Щоб братню кров пролити просять,
І потім в дар тобі приносять
З пожару вкрадений покров!...

(„Кавказ")

Не читав проф. Волинський, як виходить, збірки "Три літа", не читав, не розумів, або за ціну свого становища осквернив найкращого сина своєї Батьківщини.

Тому метою цієї статті є не лише опростувати твердження советських "шевченкознавців", але також презентація Шевченка не як поета чи національного гения, але як людину-віруючого і практикуючого християнина, що в своєму житті і своїй творчості кермувався головними заповідями любови Бога і любови ближнього, особливо свого земляка — "меншого брата" та повсякчасно плевав християнські чесноти: віру, надію і любов, сповняв церковні заповіді, бо кожного року сповідався, причащався і постив.

Вже від дитинства Шевченко був знайомий із св. Письмом, особливо з "Псалтирем", що став кончеюним засобом першого заробітку сироти Тараса, про що поет згадує в своїй "Автобіографії", а його перші дитячі малюнки були теж з релігійною тематикою, про що поет згадує в поезії "А. Козачковському".

А коли Шевченка викупили з кріпацтва, в найщасливішому періоді свого життя, поет не забуває про Бога, ані свого брата, як це часто роблять люди і що стверджує наша народна мудрість: "Коли тривога, то до Бога". Шевченко саме тоді допомагає рідні та пише братові:

...Слава Богу милосердному, жив і здоров, учуся
малювати. Коли трапляється, заробляю гроші. Оце на
тій тижні заробив трохи, то й Тобі посилав (25 руб.
всг.). А коли буде більш, то ще пришлю. Так от бач
живу, учусь, нікому не кланяюсь і нікого не боюсь, ок-
рім Бога...

(Листи, том X, В-во Денисюка, стор. 11).

(Продовження буде)

ПОЖЕРТВИ НА СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНЦЯМ В ПОЛЬЩІ

Листа ч. 3

Пожертви, переслані до Головної Канцелярії УНСоюзу:

Д-р Богдан Мрич	30.00
Миротас Прокоп	50.00
Оксана Рак	25.00
Евген Бутчан	25.00
Аріадна де Василь	20.00
Ольга Пал	10.00
Антін Шийка	5.00
Д-р Анна Чопек	5.00
Разом:	199.00

Відділ ч.19 УНСоюзу:	
Р. Голяк	10.00
Р. Олесницький	10.00
Григорій Божик	10.00
М. Клофас	5.00
Разом:	35.00

Відділ ч.22 УНСоюзу:	
Олена Олек	10.00
Василь Здебіль	10.00
Анна Кейген	10.00
Данило Бардугула	5.00
Евген Волович	5.00
Ярослав Хлинчак	5.00
Іван Олійник	5.00
Марія Перун	5.00
Петро Задорожний	5.00
Юрій Кузьма	5.00
Володимир Гавалюх	5.00
Павло Бойко	5.00
Разом:	75.00

Відділ ч.114 УНСоюзу:	
Відділ ч.114	19.00
М.Ольшанський	10.00
Ольга Береза	5.00
Василь Маслячук	5.00
Микола Лашенко	5.00
Л.Дзювич	5.00
М.Бережан	5.00
Дуся Репа	5.00
Григорій Репа	5.00
Н.Б.Ткачук-Николс	5.00
В.Овчарук	5.00
Іван Сірик	5.00
Гарасимлюк	5.00
Н.Н.	5.00
Менші пожертви	11.00
Разом:	100.00

Відділ ч.134 УНСоюзу:	
Богдан і Любомира Кутні	50.00
Зенон і Лідія Козак	50.00
Д-р Ярослав і Оля Ставничі	25.00
Михас і Оля Мочула	25.00
Евген і Володимир Шиняло	25.00
Ярослав Чинак	25.00
Йосиф Гудзіл	25.00
Д-р Григорій і Стефанія Явні	25.00
Юрій і Марта Клофас	10.00
Разом:	260.00

Відділ ч.138 УНСоюзу:	
Марія Смит	10.00
Василь Голота	10.00
М.Дзядик	5.00
Іван Десенчук	5.00
Джін Круль	5.00
Микола Лешко	5.00
Чарльз Блазавський	5.00
Менші пожертви	4.00
Разом:	69.00

Відділ ч.158 УНСоюзу:	
Лідія Кучерська	25.00
Емілія Сандюка	20.00
Михайло Бігун	10.00
Дмитрів	10.00
Іван Подушовський	5.00
Емілія Ройовська	5.00
І.Макай	5.00
А.Поліш	5.00
І.Кордуба	5.00
А.Ройовський	5.00
В.А.Слузала	5.00
О.Пілен	5.00
Менші пожертви	2.00
Разом:	107.00

Відділ ч.167 УНСоюзу:	
Відділ ч.167	50.00

Відділ ч.209 УНСоюзу:	
Менші пожертви на суму	20.00

Відділ ч.214 УНСоюзу:	
О.Твардовський	10.00
Б.Сольчанік	10.00
М.Стебельський	10.00
Осип Труш	5.00
Осип Сташків	5.00
Вол.Клапіншак	5.00
Іван Стефуринський	5.00
Іван Хамуляк	5.00
Разом:	55.00

Відділ ч.221 УНСоюзу:	
Лаврін	10.00
Андрій Стешок	10.00
Михайло Цізда	10.00
Іван Копур	10.00
Василь Деркач	10.00
Богдан Дудич	10.00
Роман Проція	10.00
Михайло Карачевський	10.00
Йосиф Сарахман	10.00
Мирон Павличкович	10.00
С.Зварич	5.00
Менші пожертви	1.00
Разом:	106.00

Відділ ч.253 УНСоюзу:	
Петро Гаврилович	20.00
Осип Мадя	10.00
Павло Лесинський	5.00
Разом:	35.00

Відділ ч.266 УНСоюзу:	
Відділ ч.266	20.00
Іван Зеласко	20.00
Василь Яремичин	20.00
Ярослав Ринар	20.00
Теодор Федаш	20.00
Кость Стефанів	20.00
Михайло Могіла	20.00
М.ІТ.Чуцман	20.00
Володимир Варшона	10.00
Марія Хромовська	10.00
Анатолій Качан	10.00
Осип Пашак	10.00
Василь Селедєв	10.00
Дмитро Ринарук	10.00
Олександр Пристай	10.00
Ольга Олійник	10.00
Анна Тереско	10.00
Іван Коваль	10.00
Олександр Зиглинич	10.00
Богдан Наугольнич	10.00
Василь Ільницький	10.00
Анна Каміньська	5.00
Михайло Бабак	5.00
Петро Мазах	5.00
Мирон Кривулик	5.00
Микола Андруховський	5.00
Семен Когут	5.00
Мирон Салдерський	5.00
Володимир Бересюк	5.00
Стефан Гребінчак	5.00
Касян Семчук	5.00
Богдан Шуминський	5.00
Роман Лазурко	5.00
Ірина Мельник	5.00
Анастасія Шуплат	5.00
Разом:	360.00

Відділ ч.270 УНСоюзу:	
Аніта Роїс	10.00
Андрій Заліско	10.00
А.Мазур	10.00
С.Островський	10.00
Володимир Карий	10.00
Г.Івченко	5.00
Разом:	55.00

Відділ ч.285 УНСоюзу:	
Оношко	5.00
Алекс.Сибіцький	5.00
Роман Болдир	5.00
Павло Хорошолов	5.00
Григорій Куц	5.00
Григорій Куц	5.00
Михайло Лихів	5.00
Микола Нечипуренко	5.00
Василь Андрієнко	5.00
о.В.Коваленко	5.00
Д.Нечипуренко	5.00
П.Косенко	5.00
В.Ліницький	5.00
А.Корнієнко	5.00
Менші пожертви	6.00
Разом:	76.00

Відділ ч.325 УНСоюзу:	
Йосип і Марія Лісогір	25.00
Павло Крут	10.00
Василь Мальчин	10.00
Богдан Безкорований	10.00
Василь Цюпа, ст.	10.00
Василь Цюпа, мол.	10.00
Разом:	75.00

Відділ ч.337 УНСоюзу:	
Семен і Софія Михайличини	10.00
Остан Садовий	10.00
Емануїл і Анна Притула	10.00
Омельян Дерій	10.00
Михайло і Марія Ремські	10.00
Остан Степанах	10.00
В.Романовський	10.00
Ел.Павлюк	5.00
Разом:	75.00

Відділ ч.345 УНСоюзу:	
Павло Правлюк	20.00
Василь Станіславів	10.00
Анатолій Кушнір	10.00
Ник.Прягар	10.00
Леся Луцка	10.00
Федір і Марія Гайовий	10.00
Олександр Полюк	10.00
М.І.Надія Каркош	10.00
Олександра Костюк	5.00
Василь Павлюк	5.00
Борис Полюк	5.00
Ольга Амброзак	5.00
Люба Мендига	5.00
Марія Пушак	5.00
Оксана Гаврилюк	5.00
Олена Романовська	5.00
Микола Змага	5.00
Зірка Данилюк	5.00
Менші пожертви	4.00
Разом:	144.00

Відділ ч.349 УНСоюзу:	
Михайло Захарко	5.00
Василь Бойко	5.00
Юрко Ясінський	5.00
Анна Крайник	5.00
Разом:	20.00

Відділ ч.350 УНСоюзу:	
Відділ ч.350	100.00

Виставка творів Марії Стиранки в Едмонтоні

На відкритті виставки (зліва): Софія Скрипник, проф. Іван Кейван і мисткиня Марія Стиранка

Завдяки організаційному хистові Софії Скрипник, яка на протязі років влаштувала в Едмонтоні виставки творів наших мистців, сьогодні маємо нагоду оглядати твори мисткині Марії Стиранки з Торонто. Обов'язок відкрити цю виставку я сповнюю з великою приємністю, зокрема тому, що в останньому десятиріччї мисткиня здобула собі широку популярність, передусім своїми акварельними творами. Про це нам відомо з української та чужинської преси.

Марія Стиранка народилася в Україні (Золочівщина), а сім'ї священика; закінчила українську гімназію в Чорткові й ще в юних літах опинилася на скарбниці в Західній Європі. Проживала вона якийсь час в Африці, згодом в Америці, в 1950 році переїхала з родиною до Канади, а з 1955 року постійно живе й творить в Торонто.

На мистецькому горизонті Марія Стиранка появилася не випадково, бо студіювала малювання в Онтарійському коледжі мистецтв, доповнювала мистецьку освіту в інших мистецьких школах та інтенсивно над собою працювала. Особливо слід подивитися, що мисткиня дуже рано виїхала заміж, сповнивши тяжкі родинні обов'язки й виховала дочку Христинку та сина Юрія— талановитого мистця-картиниста.

Проте „невгамовне покликання“ (за словами Шевченка) до мистецтва дало їй насагу побороти всякі тру-

дності буднів і досягнути певні успіхи. Марія Стиранка виявилася в різних техніках малювання: в олій, акрилі, в рисунках пером і тушем, зокрема на всю ширину таланту виявляється в акварелі й творами цієї техніки здобула собі ширше визнання в українському й міжнародному світі— глядачів та критиків. Останньою виявила свій талант теж у ювелірстві в різних матеріалах і в цій галузі показала передусім технічну майстерність.

Марія Стиранка, почавши з 1967 року брати участь у багатьох збірних виставках українського мистецтва та в кількох індивідуальних виставках своїх творів. У галереях Торонто: „Фокус“, „Ми і світ“, на виставках УСОМ, СФУЖО, Інституту св. Володимира, ОУК, в галерії КУМФ тощо. Твори Марії Стиранки виставляються в Лондоні, Гемілтоні, Скарборо, в Оттаві, Вінніпегу й Саскатуні, й Америці на виставках ОМ-УА в Нью-Йорку.

Зокрема двічі виставляла свої акварелі в Парижі: в галерії „Жан Камю“ та в Гран Пале, а теж в галерії „Ля роз траверсе“ в Брюсселі, Бельгії. Скрізь мисткиня мала великі успіхи в глядачів та численні, часто дуже прихильні рецензії авторитетних критиків, що уривки деяких хочу привести.

Французький критик Жак Дюбуа відмітив у часописі „Журналь де ль'аматер д'Арт“ в грудні 1976 року: „Але найбільш мистецтвом цієї малюнки в її нюансах“

колірив, у майстерному переході, наприклад, часто з жовтого до білого, кризь дову канув відтінків... Це створює враження наче промінювання барв і вічної мінливості світа. Поруч із цим майстерно з'ясованим життєвим оптимізмом—вартість творів Марії Стиранки в їхньому високому естетизмі. Її акварелі делікатні, ніжні, радисті й естетичні.“

З нагоди її індивідуальної виставки в галерії ОМУА в Нью-Йорку Михайло Островерха писав: „Марія Стиранка показала нам своє обличчя мисткині високої мистецької вартості. Покладення барв незвичайно вчуте; їх стосування, без суперечки „крику“ кольорів—досконалі; їх тремтлива прозорість повітря в них, це все може осягнути мистецьке незрівняного почуття естетичності.“

Д-р Богдан Стебельський відмітив, що „Марія Стиранка здивувала своїх глядачів тонким відчуттям кольористичних проблем, що їх вона успішно розв'язує особливо в техніці акварелі...“

В.Софронів-Левинський, з нагоди виставки її картин в Осередку Суспільної Опіки в Торонто 1973 року, писав, що Марія Стиранка „...перейшла до зовсім свободного, можна сказати, завульгованого трактування сюжету картини, що збільшує його настріву та символічності експресії. Акварелі Марії Стиранки м'які й ніжні в кольориті мають нахил до символізму, що збагачує зміст її картин“.

Від себе я можу вже мало що додати, проте висловлюю свою думку на основі оцих 40 експонатів—красивих та квітливих плесерів, що в них наша мисткиня зосере-

дила свій хист. Мисткиня передусім глибоко відчуває природу, не стилізує її, тільки підкреслює наймаркантиші її фрагменти, зокрема її чар, гармонію й спокій.

В основі Марії Стиранки живе теплість, а то й гарячі кольорів, тому її красовиди й квіти надихані, крім незвичайної м'якості й астральності, життєрадісним, сонячним та наскрізь оптимістичним настроєм. Навіть в її картинах в холодних тонах пробивається виразно оптимізм.

На цьому теж заважає майстерне використання світла і тіні, що надає картині особливого чару. Акварельною технікою мисткиня володіє дуже справно й прецизно та віддає найніжніші кольористичні нюанси-півтони.

Картини Марії Стиранки позначені в більшості своєрідним імпресіонізмом, проте вона виразно змагає до самотунної мистецької мови. Ювелірні виробы нашої мисткині передусім відзначаються технічною майстерністю. У цих же працях, в різних матеріалах, вона навідує нитку традиції з доброї Київської Держави, зокрема князя Ярослава Мудрого, а крім цього, вони виразно позначені елементами народного мистецтва, зокрема гуцульського.

Підсумовуючи загально творчість Марії Стиранки, можемо заявити, що досі вона дала поважний вклад в скарбницю українського мистецтва в діаспорі й перед нею ще видніють широкі горизонти для творчого вияву, при наполегливій над собою праці.

Іван Кейван

32-ий Відділ УНС відбув Загальні збори

Філадельфія, Па. (В.Яців) — Тут у залі Українського Готельного Клубу при вулиці Френклін, в неділю, 14-го лютого ц.р., в годині 2-й по полудні, відбулися Загальні збори 32-го Відділу УНСоюзу ім. Олега Ольжича.

Збори відкрив передсідник Відділу Ярослав Лебідь, який попросив членів вшанувати хвилиною мовчання тих членів, які відійшли у вічність. Предсідник у своєму вступному слові привітав члена Відділу головного контролера УНСоюзу проф. д-ра Богдана Гнатюка та всіх численних збірних членів. На внесок М.Ящука в такому складі: проф. д-р Богдан Гнатюк, голова, Іван Хитрук, місто голова та мгр В.Яців, секретар.

Голова підтримав Антін Мішук та Іван Дмитрус, прийнято одностайно. До Управи увійшли: Я.Лебідь—предсідник, А.Тишко—заступник предсідника, В.Яців, секретар, І.Хитрук, скарбник; М.Яшук, заступник секретаря; Іван Музичка, організаційний референт, Я.Левандовський, Дмитро Ясінський та Іван Дмитрус, члени Управи. Контрольну комісію очолює С.Максимюк, а членами обрано М.Санигу та Петра Романішина.

Описля в різному були запити, які відносились до нашого щоденника „Свобода“, спадку членства в УНС, як теж питання, які відносились до наших суспільно-громадських справ. На ті питання дав вичерпуючі відповіді проф. д-р Б.Гнатюк. Члени, які ставили запити, були вповні задоволені з відповідей д-ра Б.Гнатюка. Мгр В.Яців подав внесок, щоб з каси Відділу видати 50 дол. на допомогу нашим братам українцям в Польщі. Внесок прийнято одностайно.

Того ж самого дня відбулись звичайні місячні сходні членів, на яких, на внесок С.Максимюка, який підтримав А.Мішук та Людмила Мішук, вибрано одностайно В.Яціва та І.Хитрука делегатами на 30-ту Конвенцію УНСоюзу, а на заступників—Я.Лебедя і М.Ящука.

Голова Відділу Ярослав Лебідь закрив збори на внесок Михайла Саниги та попросив членів на смачну перекуску, яку приготувала Катерина Зін.

Автори нововиданих праць і видавництва книжок, якщо бажать мати в щоденнику поміщені безкоштовно вістки про їхні видання, а пізніше — рецензії на ці твори, повинні надсилати редакції „Свободи“ по два рецензійні примірники таких новодруків. — Ред.

Відділ ч.372 УНСоюзу:	
Іван Ярема	100.00
Йосиф Ярема	25.00
Володимир Серна	20.00
Стефан Михальчук	10.00
Ксенія Олійник	10.00
Петро Левако	5.00
Петро Литвин	5.00
Юрій Лонішин	5.00
В.Коза	5.00
Теодор Яечник	5.00
Менші пожертви	2.00
Разом:	192.00

Відділ ч.389 УНСоюзу:	
Микола Тарас	50.00
Іван Попіль	10.00
М.Хомин	10.00
А.Тишко	10.00
І.Хитрак	10.00
М.Яшук	10.00
П.Кіра	10.00
Разом:	110.00

Відділ ч.452 УНСоюзу:	
Відділ ч.452	50.00
Василь і Марія Скебало	10.00
Іван Попик	10.00
Доротея Куземка	5.00
Іван Грелак	5.00
Анна Білчас	5.00
М.Васівич	5.00
Менші пожертви	35.00
Разом:	125.00

Відділ ч.484 УНСоюзу:	
Відділ ч.484	10.00
Володимир Запаранюк	10.00
Ольга Ліщинська	10.00
Ірена Запаранюк	5.00
Володимир Кроп	5.00
Петро Халавка	5.00
Володимир Бурак	5.00
Григорій Гнап	5.00
Менші пожертви	3.00
Разом:	58.00

На свіжій могилі Віктора К. Приходька

Жалобна книга українського народу заповнилася ще одною сумною сторінкою. В дні 5-го лютого 1982 року в Нью-Йорку перестало битися шляхетне серце Віктора Кіндратовича Приходька. Далеко від рідного сонячного Поділля, на кладовищі в Бавенд Брук спочили тлінні останки одного вже з останніх могоків — творців української держави в час Визвольних Змагань в роках 1917 - 1920 років.

Його життєвий шлях зі села Княжополь, недалеко від Кам'яниці Подільської, де він побачив світ 31-го січня 1886 року, у світ хмародерів до Нью-Йорку не був легким, не був коротким, бо майже столітній, — помер на 97-му році життя, — був вистелений щоденною наполегливою працею для добра батьківщини України.

По закінченні шестирічного навчання в Духовній Семінарії в Кам'янці Подільській у 1907 році В. Приходько вступив в університет у місті Дорпаті, теперішній Тарту, в Естонії, а по двох роках студій перенісся на юридичний факультет Київського університету, який закінчив в 1912 році.

В часі Визвольних Змагань в 1917 - 20 роках займав визначні становища, як голова губерніяльної (земської) управи і як губернський комісар. Виконав велику працю, головне в ділянці народної освіти.

Його стараннями було переведено повну українізацію всіх народних початкових шкіл на Поділлі (3,000), а також часткову українізацію вищих початкових і середніх шкіл (гімназій). Як голова земства, брав діяльну участь в заснуванні в Кам'янці Подільській Державного Українського Університету, який був відкритий 22-го жовтня 1918 року в часі гетьманату, першим ректором і організатором якого був проф. І. Огієнко, пізніший Митрополит Укрїнської Греко-Православної Церкви, Іларіон в Канаді.

Старанням В. Приходька, як голови земства, було заініційовано й широко поставлено на Поділлі справу шкільного виховання, поза шкільної і професійної освіти, а при тому великий вплив на надрукування понад півсотні українських книжок, головним підручників для нижчих, вищих початкових та середніх шкіл. Освітню та іншу земську працю обслуговували два періодичні органи „Село“, популярний часопис, і „Освіта“, фаховий місячник „Освіта“. Поза тим за час урядування в губерніяльному земстві В. Приходька було розпочато низку заходів економічного характеру в галузі агрономії, а також було переведено обслуговування природних багатств Поділля, що дало дуже цінні конкретні висліді.

В. Приходько у своїх споминах пише, що велику працю, яку за короткий час адалося перевести на Поділлі, треба завдячувати цілій низці виданих і значних працівників, що йому пощастило придбати для земської праці. Серед них: Софія Русова, Михайло Курленко, Аркадій Животко, Василь Социнський, Сергій Іванович, Микола Ілінський, Володимир Социнський, Юрій Богачик, Осип Білоскурський, Володимир Козак і багато інших.

З початком еміграції в 1921-23 роках В. Приходько в уряді Української Народної Республіки був виконуючим обов'язки міністра фінансів і з того часу датується його ідея національного податку, яку він з часом в Америці розвинув, як ідею плачення Національного Датку до Українського Народного Фонду, який був створений на 4-му Конгресі Українського Конгресового Комітету Америки.

Ідея створення Українського Всенародного Конгресу.

В 1933 році В. Приходько виступив з ідеєю скликання всенародного національного конгресу, що знайшла широкий відгомін і симпатію серед української еміграції по всіх краях світу, де жили українці, як і серед політичних кіл західної України-Галичини і Волині, що були тоді в складі польської держави. Завдяки його заходам у липні 1933 року в Празі була оформлена іні-

Надання „Шевченківської Грамоти Волі“ св. п. Вікторові К. Приходькові в 1960 році. (Зліва): мгр Іван Базарко, ексекутивний директор УКА; проф. Лев Е. Добрянський, президент УКА, проф. В. К. Приходько і Йосип Лісгорі, ексекутивний віцепрезидент УКА

ціативна комісія для скликання всенародного національного конгресу. Комісія очолював В. Приходько. До її складу входили: Софія Русова, Михайло Омелянович-Павленко, Венедикт Васюк, секретар, Ганна Шалюта-Васюк, редактор бюлетеня, „За Конгрес“, Федір Штененко, скарбник, та інші.

Справа скликання конгресу набрала широкого розголосу серед українського суспільства. Сторінки преси як у краю, так і на еміграції в Європі та за океаном заповнилися численними статтями. Тільки на протязі 1933 року появилось в 23-ох українських та чотирьох чужинних часописах понад 80 статей та інформацій. У січні 1934 року в Празі появилось перше число неперіодичного органу ініціативної комісії для скликання всенародного національного конгресу „За Конгрес“. В ньому В. Приходько подав обширно різні аспекти підготовки й переведення конгресу. Він доводив потребу об'єднання та консолідації всіх українських національних сил і політичних груп, без огляду на кордоні і місце замешкання, для переведення важливих загальнонаціональних завдань. Захоплення В. Приходька конгресом було таке велике, що українська праця громада перезвала його Віктор Конгресович. Це слово залишилося вже до кінця його життя при його імені.

Щоб перейти до практичних дій була скликана у Львові в дні між 24-им і 28-им грудня 1934 року міжпартійна українська конференція, на якій обговорювали справи українського всенародного конгресу. Конференція усталила політичну платформу конгресу, намітила проект його організації і поклала до життя підготовчий конгресовий контактний комітет для скликання українського всенародного конгресу. Господарем конференції була Українська Парламентарна Репрезентація. Голова д-р Дмитро Левицький з приводу тих нарад писав так: „Сама конференція семи українських політичних партій має велике значення в житті українського народу. Всі ті партії сіли за один стіл і спільно погодилися на програмові тези, від яких ніяка партія в своїй загальній національній праці не може відступити... Консолідація національних сил стала в нинішню пору національною konieczністю. Здоровий інстинкт народу шукає виходу з того хаосу, який заіснував... Тому, щоб обговорити теперішнє положення та вказати шлях, яким має йти український народ, без огляду на кордоні, щоб здійснити своє національне і політичне право, зродилася думка скликання українського всенародного конгресу“.

Покликаний на міжпартійній нараді в грудні 1934 року підготовчий конгресовий комітет оформився в двох частинах: львівський з осідком у Львові та закордонний з осідком у Празі. Комітет відбував свої конференції, на яких були розглянуті справи статуту і маніфесту конгресу. Намічувалося головні теми доповіді. Заходом прайської частини підготовчого комітету в 1936 році в Празі почав виходити „Вісник Українського Національного Конгресу“. Душею підготовчого комітету в Празі був голова

ініціативної комісії В. Приходько, який виконував функцію секретаря підготовчого комітету. На жаль, воєнні настрої, а з часом вихід Другої світової війни, унеможливили скликання всенародного національного конгресу. Щойно 1950-ті роки принесли з приїздом великої української еміграції до Америки ідею скликання всенародного національного конгресу.

Ініціатива, що її видвигнув в Празі 1933 року В. Приходько, набрала реальних форм в Америці, коли десятки тисяч українців, які опинилися в Західній Європі після закінчення Другої світової війни, втікаючи від комуністичного насильства, переїхали до Південної і Північної Америки на стали поселення. Місцеві громадські центри скріпилися новими повноцінними співробітниками, які включилися в громадську працю.

У політичній платформі Конгресу американських українців, проголошеної в 1940 році, читаємо: „Уста нашого народу скочані на рідній землі. Тимголосніше мусимо за нього промовляти ми, українська еміграція за океаном“. Виконуючи практично проголошене гасло, Український Конгресовий Комітет Америки і Комітет Українців Канади на нарадах в листопаді 1947 року створили Координаційний Громадський Центр для українських громадських організацій Північної і Південної Америки під назвою Пан-Американська Українська Конференція (ПАУК), яку очолює о. д-р Василь Кушнір. Це була перша громадська надбудова, в склад якій увійшли всі діючі українські громадські організації ЗСА, Канади, Аргентини, Бразилії, Венесуели і Парагваю. Ця нова організація, крім співпраці на американському континенті, поставила підтримувати всяку акцію, яка змала б до об'єднання чи консолідації всіх українських сил поза межами України. Пан-Американська Конференція втримувала в Нью-Йорку на протязі 1948-1960 років свій постійний секретаріат, який керував д-р Віктор Шандор, ексекутивний директор ПАУК. В. Приходько по приїзді до Америки 1949 року включився в співпрацю з ПАУКом. І коли по восьмирічній підготовці Пан-Американська Конференція покочала всі програмові і організаційні труднощі, в дні 22-го

січня 1967 року був проголошений у Нью-Йорку маніфест Пан-Американської Української Конференції про скликання Світового Конгресу Вільних Українців. Під цим Маніфестом було підписано дев'ять визначних громадських діячів. Між ними був і підпис Віктора Приходька.

Бодай коротці згадаймо про еміграційний період праці В. Приходька.

Переїхавши з Польщі до Чехо-Словаччини, був він покликаний до професорського складу, спочатку як доцент, а згодом професор в новоствореній Подєбрадах Українській Господарській Академії.

Не дивлячись на свої професійні обов'язки, весь час еміграції він був активний в громадському житті як журналіст, — мав легке перо, виступав зі своїми статтями в різних українських часописах, що виходили в Києві, Львові, Кракові, Варшаві, Празі, а також у ЗСА і Канаді. До кінця свого життя зберіг подивудливу пам'ять, ще влітку 1981 року переписав до преси статті.

Більша його праця — спомина „Під сонцем Поділля“ — вийшла чотирьома накладом, а двома накладом вийшов переклад книжки О. Марденка „Воля і успіх“. Серед недружованих до праці є друга частина спогадів „Під сонцем Поділля“ та унікальний „Шоденник“ за 1945-49 роки, у великій частині присвячений побутові тисячів українців, які жили на оселі „Гангофер-зидлонг“ в Регенсбурзі, Німеччина.

По приїзді до Америки, від 1950 року до 1960 року, був співробітником в канцелярії УКА, як референт збірки Національного Датку. Писав сотні статей і нотаток про потребу плачення Національного Датку.

При відході на смертну праця його наповнювала громадська праця був нагороджений „Шевченківською Грамотою Волі“.

Відійшла у вічність людина широкого українського серця, людина високої особистості культури з творчою ініціативою — людина з порою ідеалізму, яка любила Україну не тільки до глибини серця, але й до глибини своєї кишені. В аналі української історії В.К. Приходько уявляє, як зразковий український патріот.

Іван Базарко

Св. п. Іван Кісіль

Дня 5-го лютого 1982 року на 77-му році життя після несподіваного серцевого удару помер св. п. Іван Кісіль. Небіжчик залишив у великому смутку дружину Тетяну та сина Віктора, а також багатьох друзів.

І. Кісіль народився 5-го березня 1905 року в селі Готва на Полтавщині. Під час Другої світової війни він вів хав в Україні і вирушував у чужий світ шукати кращої долі. Військове лихоліття закинуло його до Нюрнбергу, Німеччина, в український табір „Ост“, а потім у табір ДПІ.

Св. п. Іван Кісіль

Св. п. І. Кісіль похований 9-го лютого на цвинтарі Грінвуд Меморіал Парк у присутності родини та багатьох друзів.

М. Куш

Помер полковник військ УНР Володимир Зарицький

У неділю 21-го лютого 1982 року, після довгої недуги помер у Чикаго на 86-му році життя полковник артилерії військ УНР св. п. Володимир Зарицький.

В. Зарицький народився 21-го листопада 1896 року в Кам'янці Подільському. Він брав активну участь у визвольних змаганнях 1917-1920 років та значно причинився до створення славних Січових Стрільців, тісно співпрацюючи з Головною Отамою Симоном Петлюрою, командиром СС полковником Євгеном Коновальцем та іншими.

Полковник В. Зарицький, живучи вже в Чикаго, був ініціатором і „душею“ знаменитого збірника „Корпус Січових Стрільців“, який появилось у Чикаго в 1969 році об'ємом 661 сторінку. Книга ця вміщає надзвичайно цінний історичний матеріал про початки, організацію та активну участь Корпусу СС в боротьбі за волю України. Збірник, під кожним оглядом видання, знаменитий, добрий папір, вішєтка, тверда оправа, вміщає масу історичних фотографій.

У віторок, 23-го лютого, в похоронній каплиці В. Му-

зики в Чикаго о. митрат Ф. Білецький, настоятель української православної катедральної парафії св. Володимира, відслужив панахиду за спокій душі Спочилого при участі українських комбатантів з організаційними прапорами і тутешніх громадян.

Полк. М. Отрешко-Арський, представник комбатантських організацій і друг Покійного, розказав про життєвий і бойовий шлях св. п. полк. Зарицького та попросив його від комбатантів і української громади на далеку дорогу.

Похорон відбувся у середу, 24-го лютого, з катедр св. Володимира в Чикаго. По похоронних моїнах, що їх відслужив о. митрат Ф. Білецький, настоятель катедр, тлінні останки Спочилого перевезено — згідно його волі — до Бавенд Брук, Н. Дж., де похоронено їх на українському православному цвинтарі — українському Пантеоні. Покійний залишив дружину і дочку в Україні і сина Євгена в ЗСА. Похороном займався приятель і друг Спочилого Микола Лінич.

М. У. М.

ПОДЯКА

відійшла від нас у Вічність

бл. п. ОЛЬГА з НЕВЯДОМИХ КУРОЧКА

наша Незабуття і дорога ДРУЖИНА, МАМА і БАБДЯ.

Складаємо цією дорогою щирою подяку нашим Рідним, Приятелям та Знайомим, що в тяжких днях нашої скорботи стояли біля нас і словами співчуття і розради старалися облегшити наші переживання.

В першу чергу дякуємо Всесвітньому Отцеві Христові Войтині з церкви Чесного Хреста в Асторії за відвідини хворої в лікарні, за духову опіку і утішення св. Тайни Єлеопомозання, за теплі прощальні слова після панахиди в неділю і похоронні відправи і відправлення тіла Покійної на цвинтар св. Андрія.

Дякуємо о. Г. Хмилеві за відправу панахиди у понеділок у похоронному заведенні.

Щиро подяку рідним Костикам і Залуцьким за вінок, а особисто Ірині Залуцькій за часті відвідини хворої у шпиталі і маральну підтримку для нас.

Окрема подяка секретарю Братства св. Миколая 5-го Відділу УНС в Асторії Панові Хоменку за повідомлення Членів Відділу і за виставлення прапорів Братства у похоронному заведенні.

Сердечно подяка Братству Апостольства Молитви за відмовлення вериці у похоронному заведенні за участь зі сльозами в часі похоронних відправ.

Дякуємо Високореподобним сестрам Василіям з Асторії за молитви і слова розради, а особливо Стефі Стець за дбайливу опіку в часі недуги Покійної. За висловні співчуття листами і особисті, за ласкаві пожертви на святі П'ятурі, за щедрі пожертви на добродійні цілі складаємо нашу щирою подяку.

НА СЛУЖБІ БОЖІ ЗЛОЖИЛИ:

Апостольство Молитви, Братство св. Миколая в Асторії, Сестри Василіанки в Асторії, Теодія Баран, д-р Богданів з родиною, Катерина і Ян Бучек з родиною, Юрій Василіанко, родина Гуді, родина Антін Коверницький, Т. Гумницький, С. Гаттер, Ярослав і Іванна Давидів, Іосиф і Стефанія Іванчуки, Людвіка Костик, Василь Костик, Євгенія Кекіш, родина Констанців, Люба Кошук, родина З. Крамарчук, родина Куйбіда, З. Логун, А. Цьвях, Розалія Лойко, Анна і Василь Махук, Меланія Маркевич, Гелен Мартін і родина, Дарія Мішко Кравець, Іванна Мачай з родиною, Марія і д-р Василь Палівор, Іван і Катерина Савітські, Стефанія і д-р І. Сервант, родина Суцький, Ростик Слабичий і Уляна Суська, Стефанія Стець, Маргарет Суліван, Юлія Холевська, Ольга і Петро Хома, Марія Худі, Ольга Фенчині і Юлія Федорович, Інж. Юлія Фриз, Мері Соломія Шипот, Л. Станько і О. І. Ю. Станько, Оксана і Лев Шур.

НА ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ ЗЛОЖИЛИ:

д-р Марія і д-р Володимир Бачинські 10.00 дол. Ярослав і Марія Борачок 20.00 дол. Анна і Ян Брошевський 20.00 дол. Віра і Іван Букавин 30.00 дол. Слава і Ярослав Гуменик 20.00 дол. Євген і Дарія Гречило 10.00 дол. Євген і Софія Гречило 10.00 дол. Іванна і Ярослав Давидів 10.00 дол. Анна і Богдан Демчук 35.00 дол. Ірена і Мирон Залуцький 20.00 дол. Стефанія і Іосиф Іванчук 30.00 дол. Лілія і Адриан Іванчук 30.00 дол. Василь Крамарчук з родиною 50.00 дол. Юлія і Іван Криса 25.00 дол. Анна і Василь Махук 40.00 дол. Іванна Мачай 20.00 дол. Павліна і Владислав Невадо-мі 25.00 дол. Нешанал Ресторант менеджмент 25.00 дол. Співпрацівники з Н.Р.Дж. 40.00 дол. Орися Панчук 25.00 дол. д-р Дарія Опенська 5.00 дол. Анна і Юлія Пінтак 25.00 дол. Стефанія і Іван Ракочі 10.00 дол. Ірена і Микола Ракуш 25.00 дол. д-р Юлія і д-р Павло Сидор 25.00 дол. Теробовельський Комітет 25.00 дол. Юлія Холевська і Мері Соломія Шипот 10.00 дол. Ольга Хома і Петро Хома 20.00 дол. Люба і Ярослав Федун 30.00 дол. Інж. Юлія і Інж. Володимир Фриз 20.00 дол.

До Манастиря Святого Йосафата в Гленков передано суму 250.00 доларів.

До Отців Василіянців з Парана в Бразилії вислано суму 455.00 доларів.

НАПРЕСОВИЙ ФОНД „НАШОГО ЖИТТЯ“

Окружна Управа СУА - Нью-Йорк 25.00 дол. Андрій і Емілія Ройовські 25.00 дол.

Хай Всевишній і Милосердний Господь винагородить Всіх Вас своїми ласками а душі Покійної дасть Вічний Спочинок.

Маріан - чоловік

Лідія - дочка з чоловіком Іваном Стасюком
Ольга - внучка з чоловіком Іваном Махуком

Відбулися Загальні збори ОЖ ОЧСУ в Асторії

Дня 14-го лютого ц.р. в Домі СУМ-А в Асторії відбулися 15-ті річні Загальні збори Відділу ОЖ ОЧСУ.

За несприятною погодою Відділу ОЖ Збори відкриває заступниця голови Наталія Хоменчук, яка привітала присутніх і попросила представницю Головної Управи Марію Нестерчук перевести Збори.

Згідно з порядком Зборів президію очолює Іван Віктор від Осередку СУМ-А в Асторії і Василь Наум від 35-го Відділу ООЧСУ. Секретарювала Стефанія Наум.

За пророблену працю у Відділі за 1981 рік звітували члени Управи: заступниця голови, секретарка, касирка і голова Контрольної комісії. Докладний звіт за пророблену працю прочитала Наталія Хоменчук за відсутності Олену Гентіш, яка була хвора.

На особливу увагу заслу-

говує звітування культурно-освітньої референтки Н. Хоменчук, яка підготувала програму до всіх імпрез, виголошувала доповіді на різні теми, підшукувала вірші до декламацій та зорганізувала співчий гурток з членом ОЖ ОЧСУ.

До праці треба було заздалегідь готуватися, бо впродовж року було багато різних імпрез.

По уділенню абсолютної уступності Управі, вибрано нову Управу на 1982 рік. Нову Управу очолює Наталія Хоменчук, яку всі присутні привітали ясними оплесками.

Після закінчення Зборів відбулася перша нарада нової Управи, яка накреслила план праці на найближчий час.

Під час перекуски присутні ще довго вели дружні розмови.

Леонтина Гошовська

ПОДЯКА

Дня 15-го грудня 1981 р. відійшов від нас у Вічність наш Незабутний Чоловік, Тато, і Дідусь

Сл. п.

ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ ДІБЕРТ

Цією дорогою хочемо висловити нашу щирю подяку Родичам, Дружам і Знайомим, Всесвітнім Отцям і всім Організаціям за чисельну участь у похоронних відправах, за висловні співчуття — усні і письмові, квітти й пожертви на добродійні цілі і за всі добрі діла і допомоги, яку ми дістали як під час довгої хвороби, так і в найтяжачу хвилину — хвилину Упокоєння.

Дякуємо о. прот. П. Будному за уділення Тайства Св. Причастя; о. А. Булавин, який не заважаючи на погану погоду приїхав з Бальтмором, за відправу Панахиди і Заупокійної Служби Божої і за тепле слово прощання; п. І. Соколовському за допомогу в перелі під час цих Служб. Дякуємо Директорів п. Ю. Філіпову і всім Хористам за зворушливий спів, який так любив Покійний.

Наша сердечна подяка о. прот. Ф. Істочину за довершення чину Похорону, зворушливо слово прощання над домономом, ласкаве відлучення Панахиди на 9-й і 40-й день. Упокоєння і за духовну опіку в цей тяжкий для нас час.

Наша найбільша подяка приятельці і сусідці п-і Олені Криворук, яка, хоч сама слабенька, не пропустила й одного дня, щоб не прийти і не підтримати морально, а часто і допомогти пересадити немічного в крісло, а під кінець допомогти перевернути з боку на бік — а це ж тривало більше року! Також не менш сердечно дякуємо п-ю Ніні і Миколі Криворук, які наче рідні діти своїм постійним піклуванням улегшували життя — часто привозили гарячі страви і розраду. У нас просто не вистачає слів, щоб подякувати Вам відповідно до заслуги підтримки — нехай Господь береже Вас в доброму здоров'ї.

Наше велике признання і подяка Паням: Марусі Барній, Галі Максимчук з Мамом, Галі Степаненко, Зої Лапенко, Галі Забіч, Людмі Мифрі з Мамом, Валі Лімонченко з Мамом, Славі Франчук з Мамом, Терені Бені, п-ю О. і Ю. Кривопал і сусідкам за всебічну допомогу і підтримку. Окремо дякуємо п-і Соні Кравець — Голові Сестричтв за піклування, збірку на негінаний вінок в пам'яті Покійного і вшанування Поминків на 40-й день упокоєння, як також всім Сестричтв за допомогу.

Наша особлива подяка п-ю Галіні і Романові Петренкам, які відлучилися в найтяжачу хвилину і пошпили розділити з нами та по родинному багатому допомогли нам.

Дякуємо Всім, хто відправив Покійного в останню дорогу до місця вічного спочинку на Православний Цвинтар в Бавенд Брук, хоч не легко було прибути з віддалених місць, як і всім друзям які через стан здоров'я чи віддала не змогли прибути, але думками були з нами. Сердечно дякуємо друзям за так зворушливе відпівання Панахиди під живий звук дзвонів в Церкві-Пам'ятнику, за відвідини останньої шляхи — несення домонові і за участь в Поминковому Обіді.

Щиро дякуємо п. Петрові Крамаренку за переведення Поминків і за родинні спогади; Павлові Лімаренку за прощальне Слово над сльозною могилкою і під час Поминків, де він коротко відтворив життєвий шлях Покійного, його участь у Визвольних Змаганнях і політично-громадську працю; Миколі Базиліковій за жмучі спогади. Дякуємо п. Вікторію Кирейкові і Петрові Стокальському за переведення збірки в пам'яті Покійного.

Сердечно дякуємо всім хто так шляхетно вшанував пам'яті Покійного, жертвуючи на добродійні цілі: на Фонд ген. П. Грингоренка — Любов Марголіна, В. Діберт, разом 40.00 дол., на Фонд Побудови Пам'ятника Митрополитові В. Липківському — Варвара Бакало, Маруся і Микола Барній, Юлія і Володимир Безосні, Олександр Бражних, Наталія і Петро Бунак, Олена і Константин Варварів, Оксана і Василь Верига, Василь Гарбер, Оксана і Гілберт Гене Паніматка О. Губаржевська, Антоніна і Леонід Гусак, Варвара Діберт, Олександр Діберт, Марія Дубровська з Родиною, Валентина Зехвалтська, Василь Зора, Лілія і Віктор Карейко, Маруся і Галі Коби, Клавдія Дмитро Корбуцький, Софія Філіповна Кравець, Маруся і Петро Крамаренко Олія і Юрій Кривопал, Ніна і Микола Криворук, Марія і Віктор Куліш, Гергі і Борис Кучмис, Ангеліна і Павло Лімаренко, Євгенія Лімонченко, Ольга Лушанчик з Родиною, Галліна і Степан Максимчук, Ольга і Ігор Масник, Клавдія і Мусій Матула, Олена Матула, Олія і Петро Матула, Людмі і Річард Мифрі, Олена Несіна, Марія і Петро Одарченко, Галліна і Роман Петренко, Лілія і Константин Приходько, Микола Скібе, Надія і Іван Соколовські, Євгенія і Константин Степові, Галліна і Микола Степаненко, Клавдія і Петро Стокальські, Алія і Євген Федоренко, Олена і Юрій Філіпов, Ярослав і Микола Франчук, Паніматка Т. Шпрук. Разом: 1280.00 доларів.

Не можна тут перерахувати поіменно всіх людей доброї волі, що відлучали, телефонували, або відлучились ще письмово — облігуючи своєю ласкавою увагою наше горе. За все допомогу і підтримку Всім Вам, Наші Дорогі, наше сердечне Спасибі і нехай Господь обдарує Вас своєю ласкою і міцним здоров'ям.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Особи, які бажають оголошувати своє підприємство у

КОНВЕНЦІЙНІЙ КНИЗІ УНСОЮЗУ

повинні вислати текст оголошення враз із належністю не пізніше як 1-го КВІТНЯ, 1982 р.

Приблизно 430 делегатів братимуть участь в конвенції, яка відбудеться в тиждень починаючи 24-го травня, 1982 р., в Рочестері, Н. Й. В попередніх роках, реклама в конвенційній книзі була дуже популярною.

ЦІНА ОГЛОШЕННЯ:

Ціла сторінка \$120.00
Пів сторінки 60.00
Чверть сторінки 30.00
Восьма сторінки 20.00

Проситись вписувати чеки на:

Ukrainian National Association
30 Montgomery Street
Jersey City, N. J. 07302

Г. Шилук пише...

(Закінчення зі стор. 1)

не жили. В 1954 році його відправили у Львівський військовий шпиталь, оскільки стан здоров'я різко погіршився. Відправили — відправили. Забрати назад — не довелося ні живого, ні мертвого. Живого — тому, що він не вижив. Мертвого — тому, що не було засобів оплатити подорожні видатки. У державі також не виявилось засобів, щоб привезти «фронтівника» і поховати його на тій землі, де він виріс. Поховали його там же, у Львові, силами шпиталю.

Не довго прожила і мати, не перенесла горя. Померла. Сирітське дитинство, сирітські слізки. Хто їх зрозуміє? Кому вони відкриті? Кому вони зрозумілі? Та йно пролітати в темних кутках, без свідків.

Гірки, тяжкі дитячі сирітські слізки. Чий руш дозволено їх витерти? — У кого чисте, не лукаве серце. Такому може звитрісти сирота. Виховувався мій чоловік у дядька, який пообіцяв батькові перед смертю, що візьме до себе як сина. Дядько доказав це ділом. Виховував і годував хлібом, як сина. Виріс. Відбув «священний обов'язок» громадянина. На сторожі Батьківщини «охороняв» те, що завоював батько життям. Після закінчення служби (батько) передав (сину) в надійні руки — далі охороняти «завойоване».

Сам (Василь) перейшов на місце споживача, споживача завоюваного життя. Почав працювати на заводі. Засобів, щоб збудувати своє мешкання, немає. Звідки засоби у сироти? Черга на комунальну квартиру. Черга від 1971 року; черга до сьогодні, до 1980 року. Десяток років — немалий строк. З цих чотирьох років — перший в черзі, але з постійною відмовою в одержанні тієї житлової площі. Але ж маємо право на мешкання. Право гарантоване. Право завоюване. Право, яке охороняв (він). Право, яке охороняють. Право, яке будуть охороняти. Право в безправ'ї.

Чотири роки — скарга в радянські урядові установи. У найнижчій. У найвищій. Листи... Заяви... Скарги... Адресовані у найвищі установи. Переадресовані у найнижчі установи. Найнижчі і найвищі — місцеві установи. Результат?.. С.

Першою мене — виписали. Вимагали мій паспорт для перевірки. Переправили. Виписали звідти, де була прописана. Потім чоловік зняв з черги на одержання квартири. Позбавили ілюзій.

За той час народився син. Не знаю, громадянин він чи ні, оскільки він також не прописаний. А оскільки він

не прописаний — значить не живе формально. Живе реально. Формально — ні. Я також формально — ні. І знову скарга. Знову заяви. Очікуємо другої дитини. Живемо у сараї. У повному «достатку». І «частю». Скарги до місцевої влади. Скарги до найвищої влади. Результат?.. Обов'язково після першої телеграми до Президії Верховної Ради, переадресованої ними до місцевої влади, найсильнішої, з проханням прийняти на особисту розмову в Президії.

Дії знеосіблюють. Знеосіблюють чоловіка. Виписали. Викликали військовою повістю у воєнкомат і, відбравши військовий квиток і паспорт, виписали з міста... Що таке виписка — прописка? Прописка — «право» на мешкання в СРСР. Виписка — «право» на кримінальну справу із-за відсутності в паспорті прописки. На все своє «право». Ну, а оскільки мешкання у нас нема, прописувати нас нікуди — вихід один — в місті «отдальні» (на заслання).

Іронія долі? Ні. Ще раз ні. Ми — християни. Християни, які борються за свої ідеали. Двоїм не з легких. Ми не витримали двобою. Сил не вистачило далі для боротьби. Вистачило лише написати заяву до радянського уряду, щоб випустили нас звідси. На це також маємо право, гарантоване міжнародними і радянськими законами. Результат?.. «Формально» — нас випустили, оскільки ані я, ані чоловік, ані син ніде не прописані до якогось місця. «Реально» — ні, не випустили, оскільки живемо ми ще на території Радянського Союзу. Жити — то живемо, а жити — то ніде. Сарай — не мешкання. За сарай батько життя не клав. Він полюбив життя за «краще майбутнє» для своїх дітей, живучи в «поганому» минулому в хатині...

Трагедія? Ні. Прямо факти. Факти нашого права. Гарантованого права. Права радянської людини.

Січень 1980 р.

м. Ровно (Рівне)

Г. Шилук.

Отарі Шіук...

(Продовження зі стор. 1)

рано проявив зацікавлення образотворчим мистецтвом і велике своє обдарування. Тбіліський Мистецький академію в класі славного мистця і професора Аполлона Кутателадзе закінчив у 1950 році з найвищими відзначеннями, де протягом шести років мав престижну так звану «стипендію», найвищу в ССРСР (800 рублів на місяць), яку давалося лише найпершому учневі.

Як є правилом у Союзі, найздібніших учнів відправляли на лекторства в тих вищих школах, які вони закінчили. Так було і з О. Шіуком: він професорував у своїй Альма Матер, і щойно в 1955 році виїхав з Тбілісі до Москви. Тут, крім малювання, як і раніше, своїх полотен, він став також художнім оформлювачем фільмів, наприклад, балету «Ромео і Джульєтта» з примабалериною — славною Галіною Улановою в 1952 році. Він же художньо оформив оперу «Борис Годунов» для Большого театру в Москві, найбільш престижного театру в ССРСР. Найголовніші твори О. Шіука, особливо ціла серія картин, присвячених «вітчизинній» війні, в якій він сам брав участь як призваний воєн-червоноармієць, залишилися в Союзі, оскільки в Союзі, бо мистець їх не мав би права вивести. Дещо з менших речей йому вдалося привезти у вільний світ. Це ті твори, що їх він за майже 5,000 доларів «відкупив» у влади, і вони знову є його власністю.

Згаданий балет з Улановою був стимулом також для намалювання портрету «незрівнянної богині танцю». За цей портрет Улановою мистець дістав першу нагороду і міжнародну славу на світовій мистецькій виставці у Відні в 1954 році.

Західний світ мав і інші нагоди познайомитися з О. Шіуком. Він у числі дуже невеликої мистецької еліти з-під совітських мав нагоду виставляти свої твори на Заході: в Італії, Німеччині, Іспанії та Австрії. Останній раз у цих країнах він експонував свої твори в 1970 році. Але Італію О. Шіук знову відвідав вже після виїзду з

совітської провінції півночі, бо якраз мав багато замовлень, зокрема з Американської амбасаді, про що радо і навіть з певною ностальгією розповідав. Там його твори розколювали, не давали дарувати. А в Америці — вже зовсім інакше: тут кожний повинен вміти прощухуватися вперед сам. Ця проблема знайома не тільки йому одному. На це саме дещо нарікають і інші мистці, які виїхали з ССРСР, де призначенням майстрам своїх ділянок не треба було вже боротися за замовленнями, за одержанням праці. До них дзвонили, їх запрошували і давали все нові і нові замовлення. Як визначний і упрямий мистецький портретист, мав О. Шіук портретних замовлень без міри і без ліку. Тут він радо б мав більше замовлень, бо ж треба думати і про екзистенцію.

Хоча на матеріальну скруту гість не нарікав. І самому властиво дещо намалювати для відборця його картин, і тут також працює його дружина Белла, яка є добрим музикантом, піаністкою і музикологом. Вона з успіхом працює тут у театрі — Нью Йорк Сіті балет. Піаністкою вона працювала і в Москві, де закінчила в свій час Московську консерваторію і де під професійним оглядом була забезпечена добре.

Що ж тоді примусило родину мистця емігрувати з ССРСР? На це є одна відповідь: забранісистеми. Суцільна лож, що їх оточувала, робила життя в Москві все більше і більше нестерпним; була фактор і інші. Антисемітизм в ССРСР — не вигадка, а дійсність, а Белла Шіук — жидівського роду. Цей антисемітизм стосувався до певної міри і їхнього сина — підлітка тоді, коли йому відмовили вступу до престижної школи Інституту кінематографії, хоч у паперах — документах сина Шіука значилося, що він грузин, а не «сврей», і хоч в тій самій школі викладала музику і історію музики такий ж його родина мати. В цьому убожому закладі студіюють виключно росіяни і чужинці з-за кордону. Для жидівської молоді він недоступний, бо скрізь панують... «квота».

На питання, чи антисемітизм посилюється в Москві чи спадає, гості у «Свободі» кажуть, що посилюється. Це свідчення їхні стосуються не України, а самої Москви.

Україну обое добре знають. Поперше Б. Шіук народився в Харкові, тут виросла і вчилася в українській школі, змалку говорили в її родині виключно українською мовою. Мистець часто бував в Україні і завжди був заворожений її чудовою красою, а Шевченка «Кавказ» очевидно з найбільшим пієтетом згадує кожний грузин, вірмен, азербайджанець і кожний інший кавказець. Поміж українцями і грузинами є міцний зв'язок, розуміння і солідарність, — каже О. Шіук, — бо всі республіки ССРСР, крім РСФСР, почувають на собі національний тиск з шовіністичного центру, і тому Грузія співчуває Україні, а Україна Грузії. Це можна сказати так само про інші народи. Ось і Шіуки знають, яких в'язнів найбільше по численних тюрмах і концентраційних таборах по всьому ГУЛАгу. Найбільше українців і литовців.

Тому не дивно, чому родина Шіука виїхала з Росії, хоч його картини залишилися там в найкращих музеях численних міст: в Москві, Ленінграді, Тбілісі, Сталінграді, в містах Сибіру і багато ще де.

На закінчення розповів цікаву деталь артист-малювальника свого «життєпису емігранта» вже тут. Як свідомий грузин, поїхав О. Шіук на одну грузинсько-американську імпрезу у день св. Ніни, День грузинської незалежності, у стейті Нью Джерсі. І зустрів там свого троюрідного брата, про існування якого майже нічого не знав. Цей його брат (на жаль, помер впродовж року) був одружений з українкою — свідомою українкою, що походить з Києва.

Вдова по братові — передплата і читачка щоденника «Свободи». І ось так була протоптана ще одна «стежка» поміж поєстрами.

В. Білик...

(Закінчення зі стор. 1)

(секретар Богдан Ясинський) — 9 членів, 270 (секретар Степан Островський) — 3 члени та 213 (секретар Володимир Козак) — 1 член. Голова тез з'явився про минулорічний успішний День УНСоюзу, що його влаштували чотири Окружні УНСоюзу стейту Нью Джерсі під проводом І. Хомка, про участь у зустрічі голів округ на Союзі в червні 1981 року та про наради окружних управ Нью Джерсі, які відбулися в Головному Канцелярії УНСоюзу. Вкінці він подякував всім членам Управи та представникам відділів за співпрацю, зокрема за їхню працю під час Стейтвого Дня УНСоюзу.

Короткий звіт склав секретар Й. Зубрицький і закінчив його подякою всім за співпрацю, а після нього касир Управи В. Бутковський подав точні цифри прихвиль і розходів Окружних, які з кінець звітного часу дали сальдо 1,615.80 дол. Всі три звітові склади тез подяку за допомогу і співпрацю членам Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу і редакціям «Свободи» та «Українського Тижденя» за поміщення вісток перед і після Дня УНСоюзу.

За Контрольну комісію здала звіт М. Міланович, а в слід за нею потвердила візиреве лідоводство Окружної Управи П. Балутянська, член Контрольної комісії та С. Островський, її голова. Внесок Контрольної комісії та уділення абсолютній уступальності Управі, що її поставила М. Міланович, підтримала Г. Гаврилюк із доповненням, щоб висловити признання і подяку за виконану працю, що учасники зборів апробували одноголосно.

Тоді приступлено до вибору Окружної Управи на 1982 рік. На внесок, що його підтримали представники декількох відділів Окружних, перебрано Окружну Управу в такому самому складі на чолі з В. Біликом та з доповненням Управи двома додатковими членами. Перебрані головою В. Білик подякував за довіру та зreferував пліни праці Окружних на 1982-ий конвенційний рік, після чого запросив до слова головного секретаря УНСоюзу В. Сохана.

В. Сохан подав у своїй доповіді загальний стан членської кампанії УНСоюзу за минулий рік і висловився з признанням про працю Надгосподарської Окружної. Він також розказав про підготовку до 30-ї Конвенції УНСоюзу та про головні завдання учасників цієї Конвенції, яка рішатиме про дальшу долю УНСоюзу та справу злику УНСоюзу із УБСоюзом. Закінчив він своє слово закликком

до пошанування один одного і до братської любови, які є основами Українського Народного Союзу, як братської допомогової установи.

Короткий превіт та подяку Окружній Управі за співпрацю склав І. Хомко, голова Пасейської Окружної та голова комітету чотирьох Окружних стейту Нью Джерсі для влаштування Дня УНСоюзу, і запросив представників Надгосподарської Окружної взяти участь в недалекій вже річній зборі його Окружних.

У дискусії, в якій брали участь: М. Сірий, П. Палка, Степан Білик, С. Островський і В. Бутковський, порушено між іншим справи затруднення у «Свободі» чужинців, працю референта братської діяльності, ген. Петра Григоренка та поміщення матеріалів у «Свободі». Вичерпили відповіді та висновок дав дискусію головний секретар В. Сохан.

Учасники зборів вирішили односторонньо признати з каси Окружних 120 дол. на одностороннє оголошення Окружної Комітету в Конвенційній Книзі УНСоюзу, 100 дол. на Патріарший Фонд, 50 дол. на допомогу українцям у Польщі.

Після закінчення зборів, які закрив голова подякою всім за участь, ще довго велись розмови на союзові та громадські теми при переруці, що її підготували Галина Білик і Г. Гаврилюк.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
21-го БЕРЕЗНЯ 1982 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Франка 217-ий Відділ, о год. 12:30 по пол. в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінгтон вул. на Пармі. Проситись чл. прибути. — Б. Задорський, рек. секр.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відділ, о год. 2-й по пол. в залі церкви св. Йосафата, з таким порядком: відкриття, відчитання протоколу, звіти — фінансовий, збори, організаційний, дискусія, справа 30-ї Конвенції УНС, збирання чл. вкладок. Проситись чл. прибути. — К. Шевчук, предс. чл. Кубарич, фін. секр. — С. Мартинюк, кас. — С. Васильєв, І. Приймак — члени Управи.

РІЗНЕ

ВЕЛИКОДНІ
ГАЇВКИ — \$2-
ЗВІЧАЙ — \$2-
ДИВ-ЛАДО — \$2-
ДУБРІВКА — \$2-
4 S. CZARTORYSKY
91 — 2nd Avenue,
New York, N.Y. 10003

HELP WANTED

EXPERIENCED SUPERINTENDENT
To manage 2 "pro war" buildings & one luxury building. Must have knowledge & basic skills to maintain buildings. Good salary, benefits, apartment, utilities. Send resume to:
Madison Equities
880 3rd Ave., N.Y., N.Y. 10022

FUNERAL DIRECTORS

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
5555 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-3475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3634
Директор **ЮСІФ СЕНКОВСЬКИЙ**
Завдяки планетарним поборам в калідах, поборам в кожній районі міста. Похорони по міст. члених цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ВЕЛИКИЙ ВИПРОДАЖ
в крамниці взуття
KARPATY SHOES

153 Second Ave. • New York, N.Y. 10003

Знижка 20% — 50%

ПОШУКУЄТЬСЯ

КЕРІВНИКА-МЕНАЖЕРА
МОТЕЛЮ в стейті НЬО ЙОРК,

величини 65 кімнат.

Побажаний середній вік, знання англійської мови і прийнятні частинне знання готельного підприємства. Успішя за домовленням. Зголошуватися тільки писемно, подіючи свій життєпис до:

SVOBODA, # 150

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Приймається оголошення
СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ
у „Свободі”

Адміністрація „СВОБОДИ” запрошує Вшановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привітти у збільшеному Великодньому числі, що зайдуть у найдавший закутки світу.

Великий тираж „СВОБОДИ” та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту ... \$ 7.00	4 цілі через 2 шпальти .. 40.00
1 цаль через 2 шпальти ... 10.00	5 цілів через 2 шпальти 50.00
2 цілі через 2 шпальти 20.00	6 цілів через 2 шпальти . 60.00
3 цілі через 2 шпальти 30.00	та в інших розмірах.

ОГЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:

За новим стилем до: 23-го БЕРЕЗНЯ 1982 року

За старим стилем до: 30-го БЕРЕЗНЯ 1982 року

Проситись зазначувати на котрі свята.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

“СВОБОДА”

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Станіслав Людкевич
ДОСЛІДЖЕННЯ,
СТАТТІ, РЕЦЕНЗІЇ

„Музична Україна” 1973

Ціна: \$16.00 з пересилкою.
Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтвого податку.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
в Ньюарку, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ОКРУЖИ

відбудуться

в неділю, 21-го березня 1982 р., о год 2-й по пол.
в залі Українського Народного Дому
при 140 Проспект Авеню, ІРВІНГТОН, Н. Дж.

до участі в яких запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи, по два представники від кожного Відділу та конвенційні делегати наступних Відділів:

3. 14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 172, 214, 219,
234, 306, 322, 340, 371, 413, 459, 490.

В ПРОГРАМІ ЗБОРІВ:

1. Відкриття і вибір президії зборів.
2. Відчитання протоколу попередніх Річних Зборів.
3. Звіти уступаючої Управи: голови, секретаря і касира.
4. Звіти Контрольної Комісії.
5. Дискусія над звітами і уділення абсолютній уступаючої Управі.
6. Доповідь ВАСИЛЯ ОРИХОВСЬКОГО, ГОЛОВНОГО організатора УНС.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Обговорення плану праці на 1982 рік.
9. Обговорення організаційної кампанії.
10. Внески, запити, закриття зборів.

В зборах візьме участь:

Василь Оріховський, головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Юліан Баранюк, голова

Володимир Боярський, касир

Роман Липичак, секретар